1893 - 1963
70-ий РІК ВИДАННЯ І СЛУЖБИ СВОЄМУ НАРОДОВІ ТА ПРАВДІ

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РЕДАКЦІЯ і АДМІНІСТРАЦІЯ: "SVOBODA", 81-83 GRAND ST. JERSEY CITY 3, N. J.
HEnderson 4-0237
HEnderson 4-0807
УНСоюз: HEnderson 5-8740
Тел. з Ню Йорку:
BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXX. Ч. 86. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 8-го ТРАВНЯ 1963 | 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS | JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, MAY 8, 1963 | No. 86. VOL. LXX.

ПІРСОН ПРИЙМАЄ АМЕРИКАНСЬКУ АТОМОВУ ЗБРОЮ

Отава. — Сподіваються, що ліберальний канадійський прем'єр Лестер Б. Пірсон погодиться прийняти американську атомову зброю від час конференції з президентом Кеннеді, яка відбудеться в п'ятницю і в суботу, 10-го і 11-го травня цього року в Гаяннис Порті, Массачусетс. З урядових кол повідомляють, що Канада прийме атомову американську зброю для своєї летунської дивізії в Европі і для тих летунських з'єднань, які є частиною Північно-Американської Оборонної Команди на цім континенті. Прем'єр Пірсон саме вернувся з нарад з англійським прем'єром Мекмілленом, з яким обговорював, як має Канада ставитися до Спільного Европейського Ринку та до пропозиції створення атомової союзної збройної сили. Щодо цієї програми, то є два пляни, один хоче, щоб члени НАТО мали атомові підводні човни „Полярис", які були б озброєні американськими ракетами „Полярис". Інший плян проєктує міжнародну атомову збройну силу, яку постачали б окремі члени НАТО. Цю справу мають вирішувати на триденній конференції НАТО, яка має початися 22-го травня у Вашингтоні. Немає надії, що цю справу вирішили остаточно, але Канада може сама вирішити справу свойого атомового озброєння в порозумінні із ЗДА. З урядових канадійських кол повідомляють, що прем'єр Пірсон підпише договір в справі атомової зброї під час конференції в Гаяннис Порті. Згідно з тим договором Канада дістане атомову зброю. Це буде атомове озброєння для канадійських літаків. Цієї зброї могла б Канада вживати на випадок війни, і сама вона вирішувала б, чи користуватиметься цією зброєю, чи ні. В договорі про атомову зброю треба буде вирішити рід атомової зброї, та проблему вишколу канадійського персоналу, що повинно відбутися впродовж шістьох до дев'ятьох місяців. Але з кол канадійського уряду вже тепер повідомляють, що Канада поставить ЗДА умову щодо озброєння ракетами Бомарк. Канадійський уряд схоче мати запевнення збоку ЗДА, що вони не приймуть продукції тієї атомової зброї, яку від них дістане Канада. Оттава боїться, щоб не повторилася історія, що була між ЗДА і Великою Британією щодо ракет „Скайболт". В Канаді вже будується приміщення, в яких мають зберігати атомову зброю. Вишкіл персоналу до тієї зброї зможе початися аж тоді, коли буде атомова зброя в Канаді.

Лестер Б. Пірсон

Президент хвалить робітничі організації

Вашингтон. — Президент Кеннеді, промовляючи на зборах Міжнародного Товариства Машиністів, хвалив робітничий рух як „впливову силу поступу". Президент заявив, що ті всі осяги, за які треба було робітничим організаціям завзято змагатися довгі роки, тепер уважається за очевидні правди, в які вже ніхто тепер не сумнівається. Президент вказував на те, що важко тепер ухвалити в Конгресі закон про допомогу шкільництву і масовому транспортові і незатрудненій молоді. Таксамо важко колись було робітництву здобувати ті права, якими воно тепер користується. Президент заявив, що „вільне, активне і поступове зорганізоване робітництво стоїть в обороні вільної, активної і поступової країни, і я є гордий з того, що можу бути її Президентом". У свої промові Президент не згадував про те, що спілка Міжнародних Машиністів мала почати страйк в дні 2-го травня в Кейп Канаверал на Флориді, і що той страйк мав поширитися по цілій країні. Спілка відклала страйк на інтервенції Президента, коли компанія предложила нові пропозиції.

Конґрес має збільшити висоту федеральної заборгованости

Вашингтон. — Вже цього тижня Конгрес почне дебати над урядовим проектом збільшити висоту федерального заборгування до дол. 307 більйонів в новому фінансовому році, що зачнеться 1-го липня 1963-го року. Республіканці бажають використати ці дебати для боротьби проти економічної політики уряду. Вони об'єднуються біля голови своєї Палатної Політичної Комісії конгресмена Джана В. Бирнса з Висконсину, який пропонує, щоб не збільшувати висоти федеральної заборгованости, яка тепер виносить дол. 305 більйонів. Сподіваються, що республіканський провідник не матиме більшости, але його відкинуть демократи не надто великою більшістю. До 31-го березня ц. р. висота федерального заборгування становила дол. 308 більйонів, але від 1-го квітня вона автоматично зменшилася до дол. 305-ох більйонів. Тепер федеральне заборгування виносить коло дол. 303,600,000,000. Державна скарбниця твердить, що треба конче збільшити законом висоту федеральної заборгованости, щоб можна було платити всі зобов'язання, які має держава.

Президент найменував адмірала Дейвида МекДоналда на шефа морських операцій

Вашингтон. — Президент Кеннеді 6-го травня ц. р. найменував на шефа морських операцій адмірала Дейвида МекДоналда, який перебере цей пост від теперішнього шефа морських операцій Джорджа Андерсона. Одночасно Президент продовжив на один рік реченець служби генералові Куртісові ЛеМей на становищі шефа штабу летунства. Зміна на становищі шефа морських операцій була неспоміванкою, і про неї довідалися всі аж після повідомлення з Білого Дому. З поінформованих кол подають, що адмірал Андерсон не подобався секретареві оборони Роберові МекНамарі тому, що він виступив в обороні контракту з летунською фірмою Вуінг, хоч МекНамара заключив контракт із Дженерал Дайнемікс Корпорейшен, яка предложила була дорожчу оферту на будову літаків ТФХ. Адмірал Андерсон мав виступити проти того, що теперішні провідні сили в Пентагоні не радяться з військовиками, коли вирішуються важливі оборонні проблеми. Адмірал Андерсон виступав в обороні ракет „Скайболт" продукцію яких секретар оборони наказав припинити, що спричинило було довше непорозуміння з Англією.

Заснувався Громадський Комітет Визволення Куби

Ню Йорк. — Тут заснувався новий, непартійний Громадський Комітет Визволення Куби, в якому об'єдналися визначні американці, такі, як колишній шеф морських операцій адмірал Арлі А. Бирк, відомий фізик Едвард Теллер та провідники робітничих спілок і виховники. Цей Комітет почав видавати свої „Вісті", в першому числі яких перестерігається проти небезпеки просякання. Кастрівського комунізму до країн Латинської Америки". Це просякання може здеморалізувати демократичні сили противників Кастра, які почуватимуться засліпими проти Кубинського військо - поліційної держави, яку підтримують СССР і комуністичний Китай. Комітет повідомляє, що на Кубі вишколюється мехіканців, порторіканців та інших громадян із Латинської Америки. Секретарем Комітету Визволення Куби є журналіст Деніл Джеймс, автор книжки „Куба — перший совєтський сателіт в Америці". В Комітеті, що нараховує 44-ох членів, є численні провідники робітничих спілок. Одночасно в Маямі, Флорида, Кубинська Революційна Рада є проти заяви уряду ЗДА про те, що припиняється урядову допомогу для цієї Ради. ЗДА і всі інші американські країни повинні допомагати Раді військово, політично і економічно, щоб можна було звільнити Кубу від комунізму.

Відділи УНС в Бостоні бенкетом відмітили 70-річчя „Свободи"

Бостон, Масс. — Минулої неділі 5-го травня ц. р. три Бостонські Відділи УНСоюзу: 238, 307 і 374 спільно підготовили святочний бенкет, сполучений з концертом для відмічення 70-річчя „Свободи". Бенкет відбувся в залі місцевої православної церкви св. Андрія в пополудневих годинах при співучасті яких 200 учасників. Бенкетом керувала головна радна УНСоюзу, адв. Анна Чопик. Місцевий парох о. Даниловии, який враз з дружиною взяв участь в бенкеті, відмовив молитву та нагодував їжу, після чого, відбувся концерт, в програмі якого Лариса Дійк відспівала ряд пісень при акомпаніаменті п. Кохановської. Після бенкету представники місцевих громадських інституцій вітали зі 70-річчям „Свободу" та її видавця Український Народний Союз. Від УКК вітав Володимир Гончар, який прочитав листа голови УКК в Бостоні інж. М. Вінтонова. Від УНР вітав „Свободу" Григорій Ранюк, від СУМА Володимир Федорів, від Пласту приняту п. Миколенко. Після цього виголосив промову в англійській мові головний контролер УНС Іван Кокольський, який окрему увагу присвятив 30-річчю англомовного „Українського Тижневика", що в його в рамках „Свободи" видає УНСоюз. На кінці бенкету відбув промову гол. секретар Ярослав Падох, який на історичному тлі 100-літньої української еміграції в Америці з'ясував ролю „Свободи" найстаршої української газети в цілому світі з Україною включно. Промовець вказав на тісний зв'язок, який існує поміж появою її змістом „Свободи" і членством УНС, яке головним чином запевнює появу „Свободи" та закликав українське громадянство Бостону виявити свою увагу та своє признання для 70-річної праці „Свободи", утворенням ширшої, багатшої підстави для її дальшої появи шляхом скріплення членства, її видавця, Українського Народного Союзу. Після бенкету й концерту відбулася танцювальна забава. Закінчуючи цю імпрезу п. Чопик дякувала всім, що причинилися до її успіху, а зокрема управам всіх трьох союзових Відділів.

В Рачестері відбулися крайові спортові змагання Ліги Української Молоді

Рачестер, Н. Й. — Минулої п'ятниці, суботи і неділі, 3, 4 і 5-го травня 1963, тут відбулися цьогорічні спортові змагання Ліги Української Молоді, зокрема у відбиванці та круглях. Перше місце молодих змагунів у відбиванці здобула відбиванкова дружина Українського Народного Союзу з Ембридж, Па., а в змаганнях старших перше місце здобув Український Спортовий Клюб з Обурн, Н. Й. Перше місце в круглях здобули „бомбардувальники" з Елізабет, Н. Дж. Був ряд індивідуальних перемог. Переможці дістали трофеї, що їх уфундував Український Народний Союз та що їх роздав головний предсідник УНС п. Йосип Лисогір під час бенкету, що був влаштований з нагоди цих змагань. Бенкет відбувся в приміщенні Українського Американського Клюбу в суботу, 4-го травня ввечері. Його відкрив головний радний УНСоюзу п. Василь Гуссар, голова бенкету та головний організатор змагань, що їх очолював п. Іван Кучмій. Тостмайстром бенкету була п-і Катерина Федоришин. Промови виголосили: впреп. о. Степан Чомко, місцевий український католицький парох, який також провів початкову молитву, головний касир УРСоюзу Едвард Попіль з Трентону, голова фундації Ліги Української Молоді Євген Вадяк та голов. предсідник УНСоюзу п. Йосип Лисогір, що був головним промовцем. Гостей представляв п. В. Гуссар. Привіти виголосили президент Ліги Олександер Данько та голова З'їзду Ів. Кучмій. В мистецькій програмі під час бенкету виступала танцювальна група Української Молоді з Рачестеру (Катерина Сохан, Р. Свердла, Р. Фесак, Марія Дзіба, Лінда Сверида, Лілія Гудз, Валерій Гуменецький), дует у виконанні Марії Климко і Анни Парути та сольо на акордеоні п-ни Діани Мищук

Південно-в'єтнамські комуністичні партизани дістають з-зовні допомогу

Сайгон. — Американські військовики, які разом з південно-в'єтнамським державним військом беруть участь в операціях проти тамошніх комуністичних партизанів, відкрили шість білих парашутів на зузькій смужці в горах, яка за всією вірогідністю служила за летовище для приземлювання комуністичних гелікоптерів або скидування з парашутами амуніції, харчів і іншого виряду з сусіднього комуністичного партизанам Лясу. Це відкриття потвердило попередні твердження південно-в'єтнамських та американських чинників, що південно-в'єтнамські комуністи користуються постійною підтримкою з Північного В'єтнаму та з Лясу. Виявлено, що місцевість Чепон в Лясоі є тією великою комуністичною базою, що веде постачання південно - В'єтнамським партизанам. Таке постачання, особливо харчами, має майже рішальне значення для партизанських операцій, бо в тамошній гористій і непроступній околиці з харчами дуже погано. Південно - в'єтнамські комуністичні партизани зосереджують свою діяльність в двох околицях — північно-західній гористій, що прилягає до Лясу, та південній в дельті ріки Маконг. Саме тепер ведеться широку очищувальну акцію проти комуністів в гористій околиці з участю понад 5.000 південно-в'єтнамського війська і 2.000 американської морської піхоти — найбільша сила, яка була кинена проти партизанів в Південному В'єтнамі.

Ізраїль хоче дістати ґарантії безпеки

Єрусалим. — Ізраїльський уряд нараджувався в минулу неділю над загрозливою ситуацією, яка настала для Ізраїлю, коли то три арабські держави. Об'єднана Арабська Республіка, Сирія й Ірак, проголосивши свою федерацію водночас назвали ціль її — знищення ізраїльської держави. Ще більша загроза настала від очевидних заходів тієї нової міжарабської федерації — повалити прозахідній режим Йорданського короля Гуссейна і на його місце настановити націоналістичний республіканський уряд, який негайно приєднався би до тієї федерації, щоб взяла б наче у кліщі територію Ізраїлю. Ізраїльська Рада міністрів затвердила проєкт прем'єра Давида Бен Гуріона: вживати заходів у двох напрямках — щоб ЗДА і СССР проголосили разом ґарантію непорушности ізраїльської держави, або — щоб підписано пакт безпеки між ЗДА й Ізраїлем, який зобов'язав би ЗДА прийти з допомогою Ізраїлеві у випадку нападу на нього збоку арабських сусідів. Ізраїль вважає, що було б цілком досить, коли б ЗДА й СССР заґарантували йому безпеку, щоб відстрашити арабські держави від агресивних супроти нього затій.

Помер від ран альжирський міністер

Альжир. — Мохаммед Хемісті, 33-річний міністер закордонних справ Альжиру, найближчий співробітник і приятель прем'єра Мохаммеда Бен Беллі, помер в минулу неділю від ран, що їх дістав в атентаті на нього, що його перевів 11 квітня ц. р. молодий фанатик, також альжирський араб. Важко поранений в голову лежав у шпиталі під опікою найкращих арабських, французьких і совєтських спеціялістів та операторів мізку, але не вдалося врятувати його. Смерть Хеміністі проголошено під час візити президента Об'єднаної Арабської Республіки Гамаля Абделя Нассера в Альжирі. На місце померлого не призначено покищо ніякого нового міністра закордонних справ. Його функції виконує прем'єр Бен Белла. На закордонну політику Альжиру ця смерть не матиме ніякого впливу.

Українці католики у Великій Британії матимуть свою церкву-катедру в Лондоні

Лондон. — Згідно із закликом єпископа - екзарха для українців католиків у Великій Британії Преосв. Августина, ЧСВВ, з дня 1-го травня ц. р., адміністрація українського католицького Екзархату у Великій Британії вирішила закупити велику церкву, яка належала досі до британської Апостольської Католицької Церкви і перебудувати її відповідно до вимог і традицій українського обряду в українську репрезентативну церкву, що буде б катедрою для українських католицьких єпископів у Великій Британії. Розташована новозакуплена церква в лондонській дільниці Іслінґтон при вулиці Данкен Стріт, поблизу залізничних стацій Юстон, Кінґс Крос і Ст. Панкрас, значить в середині Лондону, з доброю комунікацією для вірних з цілого Лондону й околиці. На закупно цієї церкви зібрано досі комітетом Катедрального Фонду 17.800 фунтів і списокп Августин звернувся до священства й вірних свого екзархату, як також до всіх українців у вільному світі із закликом посилити збіркову кампанію, щоб закуплену церкву, яка є в досить занедбаному стані, відновити і перебудувати та випосажити в справжню репрезентативну українську католицьку катедру. До закупленої Церкви належить також 16-кімнатний дім. Для сплачення зобов'язань із закупном церкви коштів і її відповідної перебудови потрібно ще 30.000 фунтів і що сумуєпископ - екзарх Августин і комітет Катедрального Фонду сподіваються зібрати вже найближчим часом.

В Ню Йорку відкрито виставку картин Петра Холодного, мол.

Ню Йорк. — В суботу 4-го травня в переповненій залі Української Вільної Академії Наук у ЗДА відкрито першу в Америці виставку картин мистця Петра Холодного. Були присутні Президент Української Народної Республіки в екзилі д-р С. Витвицький, Архиєпископ Української Православної Церкви Мстислав, духівництво, члени Академії, мистці, лікарі, інженери та численні прихильники українського мистецтва. Виставку відкрив президент Академії проф. О. З. Архимович. Прочитано доповідь Євгена Блакитного „Сучасна доба і творчість Петра Холодного (мол.)", в якій подано творчу біографію мистця і загальну характеристику малярської творчости. Після доповіді присутні із захопленням оглядали виставлені картини. Виставка триватиме до 31 травня 163 року, відкрита щоденно, крім неділь, від 5 до 7 веч.

ОАД І ОН РОЗГЛЯДАЮТЬ КОНФЛІКТ МІЖ ГАЇТІ І ДОМІНІКОЮ

Об'єднані Нації. — Гаїті зголосило скаргу до Ради Безпеки Об'єднаних Націй проти Домініканської Республіки, яка нібито своїми погрозами інвазії та військовими приготуваннями до такої інвазії створює поважну небезпеку для миру в Карібському обширі. У скарзі Гаїті кажеться, що Домініканська Республіка вживає „всіх родів погроз і насильства, щоб створити стан алярму й небезпеки в Гаїті". 11-членна Рада Безпеки О. Н. мала збиратися у вівторок 7 травня о год. 3 пополудні, однак загально вважають, що Рада Безпеки Об'єднаних Націй передасть цю справу такому реґіональному міжнародному об'єднанню, як Організація Американських Держав, яка і так займається цією справою від минулого тижня. Зрештою, безпосередня загроза домініканської інвазії проти Гаїті минулася. Президент Організації Американських Держав, костариканець Гонсальо Фасіо звернувся в минулий понеділок 6-го травня до Гаїті і Домініки, щоб вони відмовилися від насильних засобів у розв'язуванні свого спору та полагодили його мирним шляхом на терені Організації Американських Держав. Домініканський президент Хуан Бош обіцяв відсунути плянований марш проти Гаїті найменше до вівтірка, але американські коментатори висловлювали переконання, що наспраді Домініканська Республіка робить тільки морально - політичний натиск на Гаїті, щоб довести до тамошнього перевороту й відсунення від влади президента Франсуа Дювальє без воєнної акції. Гаїтський міністер закордонних справ Рене Чальмерс заявив, що всі політичні втікачі в закордонних амбасадах в столиці Гаїті Портопринс зможуть свобідно виїхати — поліційно-військова акція Гаїті проти амбасади Домініканської Республіки та погрожування гаїтським втікачам, що сховалися в тій і інших амбасадах було безпосереднім причиною вибуху останнього гострого конфлікту між двома державами. Однак найбільше заспокоєння прийшло внаслідку 50-хвилинної конференції, яку відбули домініканський президент Хуан Бош і американський амбасадор Джон Вартльов Мартін. Хоч про зміст цієї розмови нічого не виявлено пресі, загально вважають, що амбасадор Мартін радив президентові Бошові не встрявати збройно в гаїтські відносини, хоч як вони невтішні. Мировий заклик президента Організації Американських Держав прийшов після більше двогодинного тайного засідання Організації Американських Держав. Гадають, що ця Організація буде вимагати від Гаїті більшої свободи рухів для 5-членної Комісії, обраної Орґанізацією, для перевірення взаємних скарг на основі зібраного фактичного матеріялу. Покищо 35.000 домініканського війська зосереджено над кордоном Гаїті, яке має азаалі 4.000 війська.

Два американські військовики втекли до Східньої Німеччини

Берлін. — Східньо - німецька комуністична пресова служба повідомила, що американський капітан, 30-річний Алфред Свенсон, заступник команданта Другого Танкового куреня Першого Кавалерійського полку у Третій Панцерній дивізії ЗДА в Західній Німеччині, стаціонований в Гіссен, недалеко східньо - німецького кордону, переїхав військовим автом до кордонного пункту і просив східньо - німецькі власті „азилю". Його переслухують совєтські і східньо-німецькі військові органи безпеки. Американське Командування з Гайдельберґу потвердило цю вістку. За комуністичним повідомленням, втеча капітана Свенсона прийшла через день після втечі 35-річного сержанта Бенджаміна Кейна з постачальної військової частини у Західньому Берліні. Капітан Свенсон народився в Литві і скінчив університет в Скрентоні, Па., з науковим ступнем „бечелора". Його мати живе у Вашингтоні. Вона глибоко потрясена цією вісткою, не знаючи причини того кроку свого сина. Втеча капітана Свенсона є першим випадком від останньої світової війни — дезерції американського старшини до комуністів. З американського боку сказано лише, що в цій справі ведеться слідство. До цього часу подібні втечі окремих вояків мали з-правила за причину — страх перед карою за якусь поважнішу провину.

Большевики нібито знайшли були тіло Гітлера

Париж. — Письменник Корнелюс Райєн, який пише книжку про останні дні другої світової війни і їздив для збирання матеріялів до Москви, вернувшись відтіль твердить, що різні високі большевицькі „достойники" заявили йому, що совєтські вояки віднайшли були тіло Адольфа Гітлера в бункрі під канцлерським палацом у Берліні. Маршал Васілій Соколовський заявив Райєнові, що переведено тоді ідентифікацію тіла Гітлера, який застрілився та якого потім облито бензиною і спалено. Большевики тоді затаїли цей факт і тепер вперше його виявили. В історії записано, що Гітлер застрілився 30 квітня 1945 року. Совєти вперше тепер потвердили цю дату і факт його самогубства.

В АМЕРИЦІ

● В Ню Йорку так званий Клюб Президента гоститиме в дні 23-го травня президента Кеннеді з приводу 46-річчя з дня його народин, які припадають на 29-го травня. Цей Президентів Клюб складається з тих осіб, які склали по дол. 1,000 або більше для Крайового Демократичного Комітету впродовж цього року. В нюйорських прийняттях братимуть участь члени цього Клюбу, яких є вже коло 1,000. Обід відбудеться в готелі Валдорф - Асторія. Президентів Клюб має понад 500 членів. Жінки їх можуть бути членами тільки тоді, коли склали по дол. 1,000.

● З порту в Каліфорнії підводний човен Андрю Джексон відплив на кільканадцять проб в плаванні по океані разом із віце - адміралом Гайменом Ріковером.

● Американці для Конституційної Акції повідомили, що вони відзначать 153-ох конгресменів за те, що вони голосували в Конгресі згідно з „конституційним консервативізмом". Відзначення роздадуть 23-го травня ц. р. Американці для Конституційної Акції вважають таку відзнаку за те, щоб вибирати на членів Конгресу „консервативних, які шанують Конституцію".

У СВІТІ

● В Калькуті, в Індії, від початку цього року померло 750 осіб на холеру. Понад 400 осіб померло на ту недугу в одному минулому місяці квітні. Коло 2.000 недужих на холеру лежить у калькутських шпиталях. В минулому році померло там 965 осіб на холеру, цьогорічна епідемія грізніша.

● „Ізвєстія" мають бути поширені з теперішніх шістьох до 12 сторінок. Вони мають наклад 5,400.000 примірників. Московська „Правда" має наклад 6,700.000, а втім це найбільші і найбільш для читача „нецікаві" щоденники у світі. Їхню реорганізацію мають вирішити на найближчому пленумі ЦК 28 травня ц. р.

● Австрійський кардинал Йозеф Кеніґ дістав від Папи доручення переговорювати з комуністичними властями різних европейських країн, щоб облегшити умовини тамошнього діяння Католицької Церкви — твердить римський кореспондент „Ню Йорк Таймс"-у. Але офіційно він відвідав Будапешт і Варшаву на запрошення тамошніх кардиналів Йозефа Міндсенті, що живе в американській амбасаді від 1956 р. та Стефана Вишинського. Кардинал Кеніґ має відвідати ще до тих двох, традиційно католицьких країв, тепер під комуністичним правлінням.

● Англійська поліція арештувала італійського фізика, атомового фахівця, Джузеппе Енріко Мартеллі, коли той прилетів з Голяндії у минулу п'ятницю з Остенде в Бельгії на летовище під Лондоном. 39-річний італійський учений був урядовцем т. зв. Евратому — Европейської Спільноти Атомової Енерґії. Його запідозріли у збиранні інформацій для шпигунських цілей.

● Спілка Українських Журналістів Америки (СУЖА) улаштовує в найближчу п'ятницю 10 травня в Літературно-Мистецькому Клюбі в Ню Йорку другий з черги в цьому році свій „вечір", цим разом під гаслом „Трохи політики, культури і сантименту". На програму складаються коротенькі статті - доповіді: В. Кравців: „На літературному фронті в Україні", Олександра Животко: „Нобелівський лавреат Джан Ернест Стайнбек", М. Прокоп: „Початок кінця повоєнного укладу міжнародних сил і Україна" та Олег Лисяк: „День Матері". Конферансьє: Олег Лисяк. Вечір буде сполучений з „часм" — для товариської зустрічі й гутірки. Окремих запрошень не висилається. — Вступ $ 1.00.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
(Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31 1918.
Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00: six months $7.5;0 three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

Конструктивна критика

Недавно, пишучи про проєкт створення Крайової Академії Закордонних Справ, звернено на цьому місці увагу на ті недоліки американської закордонної політики, головним джерелом яких був просто брак досвіду. Критики американських відносин, зокрема американської політики, дуже часто забувають, що від часу проголошення Декляраціі Незалежности минуло лише 187 років і, хоч за той час ЗДА прийшлося ще вести Громадянську війну за державну єдність, все одно стали вони найбільшою у світі політичною, військовою та господарською потугою. І це було чудо. Ясно, що у такому блискавичному темпі держава не могла здобути такого знання і досвіду, які потрібні для виконування її велетенської місії лідера вільного світу.

Аж ось новий приклад: самі американці свідомі тих своїх недостач і не цураються найсуворішої самокритики. У 1958-му році два американські журналісти, Юджин Бардік і Вільям Ледерер, видали книжку п. н. „Огидний американець", в якій на основі великого фактичного матеріялу, зібраного в різних країнах Південної Азії та Далекого Сходу, гостро тавровано дипломатичну службу ЗДА і, зокрема, спосіб ведення допомоги і пропаганди в різних чужих країнах. Ця книжка наробила великого шуму. Очевидно, що вона зустрілася із засудом збоку американських урядових чинників, Державний Департамент окреслив її, як „поважне викривлення правди", а Адміністрація Міжнародної Кооперації, що відає допомогою закордонові, видала окрему полемічну брошуру. Проте, прихильний відгук, що його ця публікація знайшла в Конґресі і в найширших колах народу — побив усі сподівання.

В „Сатардей Івнінг Пост" з 4-го травня ц. р. автори „Огидного американця" признаються, що наклад своєї книжки в кількості від 7.500 до 12.000 примірників, вважали достатнім, але насправді за останніх п'ять років розійшлось 385 000 примірників у виданні з твердою обгорткою та три мільйони примірників дешевого брошурованого видання. У десятках тисяч листів, що їх діставали автори цієї книжки, не бракувало й голосів обурення за „очорнювання" американців. Прочитавши книжку, вони перепрошували авторів і їх твір. Між іншим, у тій книжці наводилось факти, як у деяких випадках автохтони, дістаючи харчі з Америки, вважали що це — дарунок від Москви. Коли американські чинники не вміли розголосити і політично скапіталізувати ту свою допомогу, комуністи цинічно записували її на рахунок Совєтів, широко рекляммуючи її, як своє добродійство.

І ось нині ті самі два автори стверджують, що американські урядові чинники, взявши на увагу низку їхніх конкретних порад, ввели і вводять поважні коректури в свою роботу. Вже самий факт, що три сенатори, між ними тодішній сенатор Дж. Ф. Кеннеді, купили й розіслали ту книжку всім сенаторам, свідчить про поважний підхід до тих, хоч як гірких і прикрих, слів критики. Правда, автори тієї книжки закидають Урядові, що він злегковажив їхні поради, що в Ляосі мусить бути збалянсована військова і економічна допомога, бо інакше кинені туди мільйони долярів підуть намарне й комуністи опанують країну. Але, наприклад, у Південному В'єтнамі застосовано рекомендовану тактику партизанської війни проти комуністичних партизанів. Медична Фундація ім. д-ра Тома Дулі, Корпус Миру, вивчення мови автохтонів персоналом амбасад та Інформаційної Агенції — все це значно поліпшує ситуацію. Автори тієї книжки переконані, що фільм, зроблений на основі їхньої книжки, який саме тепер увійшов на екрани кінотеатрів, сприятиме далі тому поступові, що його завжди спричиняє хоч і гостра та прикра, але правдива й конструктивна критика.

Містерії з наслідником Хрущова

Питання, хто буде наслідником чи наслідниками Хрущова на його керівних становищах в совєтському партійному і державному апараті, інтригує не тільки совєтських громадян і тих західніх обсерваторів та аналітиків, що стежать за розвитком подій у Совєтському Союзі, але напевно передусім членів кремлівської кліки, значить, найближчих соратників диктатора. Не зважаючи на заяву Хрущова, виголошену 25 квітня цього року на московській всесоюзній нараді в справах індустрії, що йому стукнуло вже 69 років і що він не могтиме вже надто довго займати свої теперішні становища в партії й уряді, Хрущов, очевидно, не має надто великого бажання віддавати не то обидва, а хоч би й одне з тих становищ в інші, молодші чи й енерґійніші руки. „Скромність" Хрущова свідчить куди скорше про його рішучість затримати у своїх руках якнайдовше керівництво справами міжнародного комунізму і СССР.

Про таке рішуче бажання Хрущова залишатися при необмеженій, тотальній владі, на становищі фактичного совєтського диктатора, доводить також і історія його евентуальних наслідників.

Починаючи з 1957-го року, першою особою після Хрущова в совєтському партійному апараті був українець з походження, довголітній — з 1953-го року — московський сатрап на Україні на становищі першого секретаря ЦК КПУ Олексій Іларіонович Кириченко. Близький соратник Хрущова ще з 1937-го року, Кириченко з його ж допомогою добивається в 1955-му році членства в головному совєтському партійному керівництві, — у Президії ЦК КПСС, а в 1957-му році стає секретарем ЦК. З того часу ім'я Кириченка приводиться в усіх повідомленнях зараз же після імени Хрущова. І в Совєтському Союзі і закордоном Кириченка вважають за першого й головного кандидата на прем'єра і першого секретаря ЦК КПСС. Але раптом — вже з початком 1960-го року — починається падіння Кириченка, він зникає з найближчого оточення Хрущова, переїжджає до Ростова на посаду обласного партійного секретаря і згодом щезає цілком з політичного овиду.

Дуже подібна історія повторилась тепер із другим евентуальним наступником Хрущова, також його „соратником" ще з 1953-го року і його ж ставленцем на становище члена Президії ЦК КПСС та секретаря ЦК в 1957-му році, після розгрому „антипартійної групи", і на пост першого прем'єра СССР з 1958-го року — Флором Романовичем Козловим. Молодий і енерґійний Козлов до останнього майже часу був трактований як головний кандидат на наслідника Хрущова, але раптом, з початком квітня цього року, він „захворів" і зник з політичного овиду і з ряду евентуальних хрущовських наслідників. Щоб запобігти усяким небажаним коментарям і спекуляціям з цього приводу, совєтське партійне керівництво було примушене опублікувати спеціяльне повідомлення про хворобу Козлова, яка, мовляв, перешкодила йому взяти участь у першотравневих урочистостях у Москві. Проте, як твердять добре поінформовані політичні кола, хвороби Козлова досить затяжні та небезпечні — дихавиця, тумор в мозку, параліч — і вони виключають його цілком з політичної сцени.

Дуже можливо, що така сама доля чекає й інших евентуальних кандидатів на найвищу владу в Совєтському Союзі, між якими називають твердих ще й сьогодні сталіністів — Суслова та Ільїчова. В кожному разі, у своїй персональній політиці Хрущов, як совєтський диктатор, дотримується традицій Сталіна, зокрема в намаганні не допускати своїх „соратників" до рішального впливу в кремлівській верхівці.

Богдан Галайчук

НОВА МЕТОДА ІНФІЛЬТРАЦІЇ — ФРІҐЕРИЗМ

Буенос Айрес. — Хоч арґентинські журналісти, із закордонними кореспондентами включно, не можуть жалітися на недостачу сенсацій, військові змови, а то й збройні зудари кінець-кінцем збуденніли. Але 18-го квітня цього року трапилася подія таки справді небуденна: міністерство внутрішніх справ в офіційному комунікаті повідомило про арештування групи „фріґеристів". Що воно таке? „Це, — пояснює комунікат — невеличкий гурт людей, які діють по лінії революційного марксизмо-ленінізму латиноамериканського типу, змагаючи до цілей, що заперечують суть нашої країни та сенс нашої історії". Тобто, це — комуністичний осередок, але з дуже оригінальними методами праці, що їх перелічує той самий комунікат:

1) Вживаючи різних засобів, в рамах точно окресленого діялектичного процесу, та група ширила атмосферу корупції, хаосу та розбрату, приготовлюючи таким способом умовини для захоплення влади марксистами - ленінцями;

2) Ця група має тісні контакти і поважний вплив у споріднених осередках, розкинених по інших латиноамериканських країнах, що змагають до таких самих цілей і тим самим творить загрозу континентальних розмірів;

3) Щоб облегшити здійснення тих цілей, фріґерівська група, використовучи ненормальні відносини, в яких довгими роками живе країна і за які згадана група у великій мірі відповідальна — створила велику економічну силу і глибоко інфільтрувала арґентинські інституції. Ці економічні засоби здобула вона шляхом широких, темних махінацій, якими завдала поважної шкоди національному майну і тим самим інтересам громадян;

4) До того ж послуговувалася ця група численними особами, які облегшили здійснення поодиноких етапів фріґерівського пляну; деякі співпрацювали несвідомо, деякі свідомо — гонені жадобою влади й наживи.

Комунікат остерігає всіх, хто співпрацював з Фріґеріо несвідомо, у добрій вірі.

Під час офіційних відвідин Фрондізі у Вашинґтоні ми накреслили були характеристику цього арґентинського президента, згадуючи, що на ньому тяжать деякі неприємні підозріння, на які немає доказів. Але й ті, хто відкидав підозріння щодо самого президента, вважав більш як підозрілою особою Рохія Фріґеріо, який спершу був офіційним економічним дорадником нововибраного президента, а опісля залишився сірою еміненцією.

Фріґеріо відомий як теоретик - економіст і як мульти-мільйонер. Економічні факультети підготовляють теоретиків - економістів, але ще немає шкіл, які видавали б диплом мільйонера. Тому таємниця успіху дон Рохеліо викликала здивування. Він твердить, що доробився майна щасливими торговельними операціями у Патаґонії. „Селф мейд мен", що починав життьову кар'єру від чищення черевиків, а кінчав її як мільйонер, це персонаж специфічний для ЗДА, і то лише для одної їх доби, яка вже давно минула.

Тому в деяких арґентинських колах підозрівають, що Фріґеріо дістав закладовий капітал на свої квітучі підприємства від уряду одної зовсім не капіталістичної великодержави. Той капітал помножив він дуже рентовною операцією, якою було фінансування вибору Фрондізі. В цьому дошукуються таємниці успіху в інтересах — вже не комерційних, а політичних — дон Артура, який переміг, мавши до диспозиції лише нашвидку склеєний апарат, свого суперника, Бальбіна, кандидата найбільшої арґентинської партії.

По усуненні Фрондізі, спеціяльна слідча комісія ствердила величезні надуживання. Держава не могла платити боргів доставцям і навіть платень службовцям, бо каси державних банків випорожнено на позички для різного роду авантюристів, що не давали найелементарніших навіть ґарантій. За льокомотиви, закуплені в Японії, заплачено фантастичну ціну. І так далі, і так далі. Та найповажнішу позицію в тому сумному білянсі творять концесії для нафтових фірм, які, всупереч зобов'язуючому законодавству, роздано без ліцитації, за неймовірно високі хабарі. Ті втрати пхнули у безодню державний скарб, а вслід за тим і всю арґентинську економіку.

Згідно із засадами подвійної бухгальтерії, рівноварність тих втрат повинна фіґурувати десь, як зиск. Тобто хтось заінкасував хабарі від боржників державних банків, від японських фабрикантів льокомотив, нафтових фірм і т. д. Але хто саме? Над особою Фрондізі тяжать прикрі підозріння, але тільки політичного, не фінансового характеру. Згідно з переконанням тутешніх політичних кол, тих впливів слід шукати на рахунку зисків концерну Фріґеріо, як зиск від капіталу, інвестованого у вибір Фрондізі.

Очевидно, зиск припав не самому Фріґеріо, а й тому, від кого дістав він основний капітал; неоцінений зиск не лише матеріяльний, але й моральний, політичний. Невідомо, у скільки разів збільшився капітал концерну, що фіґурує під іменем Фріґеріо, в абсолютних цифрах. Але є очевидним, наскільки зросла його фінансова потуга — у сьогоднішній, по-фрондізівській, Арґентині, де зникають з обрію дотеперішні потентати, де в головокружному темпі падають акції і росте кількість невикуплених векселів, чеків без покриття та збанкрутованих підприємств.

Політичний зиск це, в першу чергу, безробіття. Пересічний арґентинський робітник турбував Москву своїм „низьким рівнем клясового освідомлення", своєю „дрібноміщанською" ментальністю нагадував американця. З хвилиною, коли арґентинський робітник втрачає варстат праці, він автоматично переходить до „резервової армії пролетарської революції": вже не боїться тої революції, вже не має нічого втрачати. І це діється саме в єдиній латиноамериканській країні, яка, з огляду на демографічні й го- огляду на демографічні й господарські умовини, мала можливості в короткому часі служити як модель благодатей Союзу для Поступу.

„Найповажніша ставка Пляну Кеннеді пропала — тим краще для Кастрового Пляну. Тим більше, що не йде тут про звичайне, відокремлене „заломання капіталізму у висліді його внутрішніх протиріч", згідне з Марксовим пророцтвом. Фрондізі постійно підкреслював — і перебільшував — на внутрішньому й зовнішньому форумі тісну співпрацю із ЗДА, поспішно вдягнув ліберію „американського лакея", щоб сьогоднішній крах пішов на рахунок Союзу для Поступу, Кеннеді, ЗДА. Слід додати, що також найповажніша позиція у корупції йде на американське конто: не кожному відомо, хто заінкасував хабарі за нафтові концесії, але публічна опінія докраю обурена на тих, хто ті концесії дістав, тобто на американські компанії.

У хвилині усунення Фрондізі хотіли були арештувати Фріґеріо, але він втік до Уруґваю. До Арґентини вернувся він у вересні минулого року, коли „сині" леґалісти перемогли „червоних" екстремістів, неумолимих ворогів перонізму — і комунізму. Тримався Фріґеріо дискретно на другому пляні, але його люди взялися енерґійно до діла. Користуючись вміло пресою та інфільтрованими на впливові пости фріґеристами, вони вспіли були захопити фактичну контролю над монтажем виборчого фронту, в рамах якого (як це ми з'ясували у зв'язку з відвідинами ген. Онґанії у Вашинґтоні) пероністи мали б бути наново введені в рами арґентинського політичного життя. Таким способом майбутній конституційний уряд, покликаний до життя виборами, мав прийти на світ, заражений фріґерівськими мікробами.

Фріґерівська акція викликала реакцію, і то в різних площинах. У самій партії Фрондізі, серед так званих непримирних радикалів, скристалізувалася протифріґерівська і, фактично, протифрондізівська ґрупа, яка перемогла на внутрішньопартійному форумі; її лідер, Аленде, є кандидат на президента. Все таки християнська демократія не вірить у таке „відфріґерізування" тої партії, і тому відмовилася від усякої співпраці з нею, виступивши з виборчого блоку. Морська фльота пробувала усунути фріґерівського пістряка хірургічним способом і, хоча „чотириденна війна", що тривала від 2 до 6 квітня, покінчилася програною, вона не залишилася без висліду. У переговорах над капітуляцією морської фльоти армійське й летунське командування признало, що побоювання переможених не були безосновні, і зобов'язалося приступити до розгри з фріґеризмом.

Як твердять добре поінформовані люди, у збройних силах — ліпше пізно, як ніколи — запанувала повна одноздгідність, що вибори таки відбудуться (реченець перенесено, на однодушне домагання всіх партій, з 23 червня на 7-го липня), але без фріґерівського впливу. Виконання тої програми доручено новому міністрові внутрішніх справ, ген. Равхові, що, як речник збройних сил, вважається сьогодні „сильною людиною" уряду — досить сильною, щоб кинути виклик потузі Фріґеріо.

Дотепер Равх очолював т. зв. Державний Секретаріят Інформації — установу, обсаджену військовими старшинами, яка централізує та координує протикомуністичну акцію. У висліді довгого, терпеливого слідства зібрав він доказовий матеріял проти 16-ох осіб, які творять лише невеличку частину фріґерівського апарату; частина з них утекла, і за ними розписано гончі листи. Сам Фріґеріо виїхав до Монтевідео.

Фріґерівська потуга відповіла з усією наґальністю. Впливові щоденник і тижневик, які належать до концерну Фріґеріо, заатакували спершу міністра, ген. Равха, що продовжує, мовляв, брутальні методи поліційної установи, яку дотепер очолював і в якій мають впливи націоналісти - антисеміти. Потім лишили міністра в спокою і накинулися з мокрим рядном на віце - міністра, адвоката Вільгельма О'Доннеля. Спершу закидали йому молодий вік та недостачу політичного досвіду, та врешті знайшли конкретніше обвинувачення: „тісний зв'язок з різними націоналістичними колами, зокрема з католицькою крайньою правицею".

Знаю особисто О'Доннеля, навіть вмістив минулого року його статтю у редаґованому мною журналі „Прольоґ", і тому можу оцінити абсурдність обвинувачення: він — католик, але поміркований, належить до християнської демократії, тобто до поміркованого крила католиків, які трактують своїх одновірців націоналістів з такою самою симпатією, як американські єзуїти (зокрема, їхній тижневик „Америка") — Джон Бирч Сосайті.

Кола, вільні від фріґерівської інфільтрації, прийняли удар по фріґеризму з признанням — і з полегшею. Ширший загал не чував про фріґеризм або має про нього дуже мрячне уявлення. Адже суттю методи Фріґеріо була дискретна, конспіративна інфільтрація капіталістичного, ліберального суспільства.

Годі дивуватися, коли комуністи знаходять поплентачів, як у партії Ненні в Італії, а то й цілковито опановують той табір, як, наприклад, чілійську соціялістичну партію; адже й соціялісти виводять свою ідеологію, кінець-кінцем, від спільного працура, Маркса — а лише соціялістичні партії Західньої Европи та англо-саксонських країн зуміли знайти твердий і певний „власний шлях до соціялізму".

Дивніший мезальянс комунізму з латиноамериканським націоналізмом (що у клясичній літературі фіґурує з неодмінним прикметником „зоологічний"), многонадійною дитиною якого є кастризм. Але рекорд справности побиває комунізм, коли вдається йому інфільтрувати капіталізм, творячи могутні капіталістичні концерни та вживаючи таких специфічно капіталістичних засобів, як преса і корупція. Таку інфільтрацію проведено власне в Арґентині під назвою — „фріґеризму".

Аденауерів наступник

Мюнхен. — Це має свою довгу історію. Ще в 1959-му році, коли голова уряду Німецької Федеративної Республіки д-р Аденауер відмовився кандидувати на пост президента держави і, проти всіх сподіванок, лишився прем'єром, стало відомо, що одною з причин цього рішення було те, що він не хотів мати своїм наступником проф. Ергарда.

Проф. Ергард був увесь час віце - прем'єром в уряді Аденауера, але прем'єр трактував його приблизно так, як трактували деякі американські президенти своїх віце - президентів: він не доручав Ергардові ніяких політичних функцій. Навіть, виїжджаючи на відпочинок в Італію, Аденауер не уповноважував свого віце - прем'єра вести політику в Бонні, а давав відповідні вказівки міністрам, що до нього приїздили.

Не раз Аденауер публічно характеризував проф. Ергарда як „не-політика", мовляв, йому ближчі справи організації народнього господарства, але для державної політики потрібні інші кваліфікації...

Треба зазначити, що Ергард, як організатор господарства і як людина має багато прихильників у Християнсько - Демократичній Унії і в масах німецької людности. Коли вкінці минулого року Аденауер склав заяву, що відійде з посту канцлера не пізніше як восени 1963-го року, то постало питання: хто ж має бути його наступником? І тут почалася доба непевности, поголосок, інтриг, і це не збільшило авторитету Аденауера й не притягло симпатій до його партії.

Цією непевністю пояснюють поразку Християнсько-Демократичної Унії у виборах в двох областях: Західній Берлін і Райн-Майн. Вибори виграли соціял - демократи. В травні мають відбутися вибори до сойму провінції Райн-Вестфалія; і політичні ворожбити віщують дальшу втрату голосів для християнських демократів.

Ці обставини змусили партію християнських демократів піти на рішучий крок: вимагати від Аденауера, щоб не ставив перешкод для іменування Ергарда на майбутнього прем'єра, після відходу Аденауера з уряду. Християнські демократи сподіваються виступити у виборах з іменем популярного Ергарда.

23-го квітня відбулася нарада Фракції Християнських Демократів і Християнсько-Соціяльної Унії в Бонні, для рішення в справі наступника Аденауера в уряді. Аденауер висловився проти кандидатури Ергарда і подав кілька імен, як кандидатів на прем'єра. Однак, велика більшість членів фракції віддала голоси за Ергарда. Також і провід Християнсько - Соціяльної Унії висловився за Ергарда.

Проте і після цього канцлер Аденауер, навіть у телевізії, висловив думку, що прем'єрові треба мати „політичну натуру", якої, мовляв, не має той, що досі займався головно господарською політикою...

Слід згадати, що у Великобританії, за давнім звичаєм, шлях до прем'єрства йде через міністерство фінансів. Фінанси — це nervus rerum (нерв справ), а добрі фінанси без упорядкованого господарства неможливі.

П. А.

Іван Вербний

УКРАЇНСЬКА РАДЯНСЬКА ЕНЦИКЛОПЕДІЯ (УРЕ)

ТОМИ I-IX; ГАСЛА А — НАХІЧЕВАНЬ, КИЇВ, 1960-1962.

(2)

Основним населенням Киргизії є киргизи — 837 тисяч (1959). В Киргизії живуть також москалі — 624 тис., узбеки — 219 тис., українці — 137 тис., казахи — 20 тис. і т. д. Як усе те підчислити то бачимо, що в Киргизькій ССР — киргизів було в 1959 році 837 тис., а москалів і інших народів 1,085 тисяч! Іншими словами „приєднання" Казахії й Киргизії до Росії зробило казахів і киргизів меншістю у їх власній країні.

Як поступає русифікація Білорусі не довідаєтесь із УРЕ, бо там хитромудро сказано, що „основне населення Білоруссі — білоруси; проживають також росіяни, українці, євреї, поляки, литовці та інші".

Вас цікавить національний склад населення Львова по „возз'єднанню", бо є певні дані, що Львів залили москалі та інші народи зі Сходу. Але під гаслом „Львів" не подано статистики національного складу населення.

Замовчування — це здавна знана культурна зброя всіх наших „приятелів", а мистцями в нім є москалі. І так під гаслом „Горбачевський Іван Я." подано його портрет і коротку інформацію про нього як ученого. Але промовчано, що в 1918 році він був в Австрії міністром охорони здоров'я. Бо недобре інформувати, що українець був міністром в Австрійській державі.

Даремно шукаєте гасла „Гедін Свен", великого шведського подорожника і відкривця. Під гаслом „Географія" читаєте: „В науковому дослідженні Центр. Азії в 19-20 ст. найбільша роля належить російським мандрівникам та вченим (П. Семенов — Тян - Шанський, М. Пржевальський, П. Козлов та інші). Гедін Свен знаний як останній великий відкривець саме в Центральній Азії, але про нього немає згадки в УРЕ, бо він ставився неґативно і до царської Росії і до большевизму.

Загальнознаним є, що большевики виселили силою по другій світовій війні все татарське населення Криму, бо воно поставилося ворожо до большевиків і допомагало німцям. Даремне шукаєте того під гаслом „Кримська область": „Основне населення (Криму) українці і росіяни".

В гаслі „Кримська Обласна Партійна Організація" читаємо: „В роки Великої Вітчизняної війни більше як 10 тис. комуністів пішло в Радянську Армію. В Криму було організовано 10 комуністичних полків та батальйонів..." Але що робили татари і за що й куди їх масово виселено з Криму — не знайдете ані словечка.

Таке замовчування подибуєте в УРЕ всюди там, де правди не можна подати.

Ви хотіли б довідатися про Трохима Лисенка — совєтського вченого, аґробіолога, що в рр. 1938-56 і 1961-62 був президентом Всесоюзної Академії Сільськогосподарських Наук. Цим „славним" ученим, що признається до українства і пише по-українськи, не можемо похвалитися, бо поза межами СССР він має славу науковця, що пускається на „вигадки". Його знято з президентури Академії Сільськогосподарських Наук, бо виявилося, що він поробив великі промахи, що їх не сміє робити серйозний учений.

Під гаслом „Гімназії" читаєте: „На Україні (в східних і західних областях) на 1 січня 1914 було біля 340 чоловічих і жіночих г. та 41 реальне училище." Не подано, що тоді тільки в Галичині і на Буковині були державні й приватні гімназії з українською мовою навчання.

В гаслі „Київ" — подається, що „в грудні 1240 р. був він захоплений і зруйнований військом хана Батия, а населення міста знищене". Але немає згадки, що ще перед зруйнуванням Києва татарами в 1169 році суздальський князь Андрій Боголюбський знищив і пограбував Київ ще гірше, як татари.

Під кожним більшим гаслом подані книжки-джерела, що у них можна знайти докладніші інформації у даній ділянці. І саме з тих поданих джерел видно, якою убогою є наукова література в українській мові. Ціла фаланґа учених поданих як українські, не виказується ані одною книжкою в українській мові.

І так, під гаслом „Зоологія" не подано, крім О. П. Маркевича — зоологічні дослідження на Україні за роки совєтської влади в книжці „Розвиток науки в УРСР за 40 років", Київ, 1947 р. — ані одного підручника зоології в українській мові! Хто хоче студіювати зоологію, мусить користуватися підручниками в російській мові. А до 1938 року було в Україні кілька підручників зоології, один навіть у 2-ох томах з кольоровими таблицями. Був добрий підручник порівняльної анатомії хребетних тварин Шмальгаузена. Всі вони були перекладами з московських, але студенти високих шкіл України могли студіювати зоологію в українській мові.

Наукова й технічна термінологія, подана в УРЕ, у великій мірі просто живцем узята із московської. І так, незвичайно цікава, сказати б „модна" тепер риба лятимерія, що її виловили перший раз в 1938 році біля Африки — належить до риб кроссоптеригії — про яких палеонтологи думали, що вони вимерли ще в мезозої, яких 70 мільйонів років тому. В московській зоологічній термінології кроссоптеригії називаються „кистеперые", бо „перо" по-московському значить також риб'ячий плавець. В українській мові пера мають тільки птахи, і нонсенсом є називати риби „кистеперими", бо правильно вони повинні називатися „кисте плавцеві". називатися „кистеплавцеві".

Молочний або Чумацький шлях із астрономії — поданий в УРЕ як „Млечна путь" — термін живцем узятий з московської. Прикметника „млечний" в українській мові немає. Отже, „Млечна путь" це чиста мовна чудасія, що не може мати місця в українській астрономічній термінології!

Дуже цікавим є означування національної приналежности даної особи, що її подається в УРЕ. Це: український, російський, радянський і вітчизняний. І так: Вернадський Володимир — видатний російський і український природознавець (в БСЕ він — совєтський учений). Але ані словом не згадується, що він уже в 1918 році (за гетьмана Скоропадського) іменований академіком Всеукраїнської Академії Наук і обраний першим її президентом.

Власенко Андрій Р. — вітчизняний винахідник (рік народження і смерти невідомий). В 1868 р. сконструював першу в світі зернозбиральну машину типу комбайна. Де жив А. Власенко і де він сконструював цю першу в світі машину, чи в Московщині, чи в Україні — не подано. І тому не знати, що це таке „вітчизняний".

Мстиславець Петро Тимофійович (рік нар. невід. — п. бл. 1580) поданий як „один із вітчизняних першодрукарів, сподвижник І. Федорова (який мусів утікати з Москви). Він родом із білоруського міста Мстиславля.

Як „вітчизняний" лікар поданий Мухін Єфрем Иосипович (1766-1850), почесний член Харківського університету.

Мечников Ілля Ілліч, світової слави біолог, що в 1908 році одержав Нобелівську премію — поданий в УРЕ як „визначний російський і український біолог".

Майже всіх московських учених, що працюють науково вже за совєтської влади, подається як „радянських учених", але подається теж і „російський радянський" учений.

ВІСТІ З КАЛІФОРНІЇ

„СЛОВО ТАРАСА" В ЛОС АНДЖЕЛЕСІ

Розпочате минулими роками керівником українського відділу та викладачем української мови в Монтерейській школі військовиків п.п. Олександрівським і Старовим відвідування американськими студентами Шевченківських святочних імпрез в Лос Анджелесі вже входить в гарну традицію. Цього року студенти прибули разом із секретарем відділу п. Любомиром Ґуґелем та проф. Василем Чапленком. Присутні на святі були приємно вражені успіхами студентів - американців, які за десять місяців навчання оволоділи нашою мовою настільки, що один з молодих студентів міг виступити з промовою в українській (і досить таки поправній!)' мові, а інший навіть продеклямувати „Івана Підкову" з небуденною експресією, по-мистецьки. Видно було, що обидва американці говорили не автоматично вивчені слова чи речення, а зі зрозумінням повного змісту і значення кожного слова. Наші вчителі в Монтереї, як бачимо, навчають американських старшин не лише мови, а й історії, побуту та визвольних стремлінь нашого народу. В перерві та на скромному чайному прийнятті в честь гостей студенти вільно ґуторили з українцями виключно по-українському. В своїй промові-подяці за прийняття відомий наш письменник проф. В. Чапленко підкреслив необхідність частішої зустрічі лосанджелської громади з студентами з Монтерею; а не лише раз на рік в дні Шевченківських роковин.

Популярний в Каліфорнії майстер коротких, але повних глибокого змісту, промов, п. інж. Леонід Романюк зробив надзвичайну оригінальну доповідь про Т. Шевченка: „Що було б, коли б ми не мали Шевченка?!" Це новий і цікавий підхід до розшуків причин великости нашого Пророка. Доповідь такого змісту та зроблений п. Романюком формі варто б видавати збірниками - брошурками для масового читача.

В першій частині мистецької програми виступали здебільшого діти шкільного віку: Марія Цап виконала досить гарно дві сольові точки на піяно, Ірина Козак продеклямувала ніжно й приємно „Мати" Т. Шевченка, а Тарас Шинкар — „Чумак". Діти „Рідної Школи" відіграли сценку з шевченківської епохи кріпацтва в Україні. Ролі виконували: Марійка Ганкевич, Леся Полотнянка, Таня Осадца, Марійка Васильків, Калина Гірка, Юрко Стельмах, Богдан Шумний і Всеволод Гірка. Як для дітей їхнього віку, вони передали сценку досить реально, говорили голосно і вільно, хоч на таку величезну залю треба було б навіть ще голосніше. В ролі Батька Тараса був п. В. Стойко. Вчителі „Рідної Школи" роблять добре діло, привчають дітей до групових сцен з діялогами перед публікою — це потрібне нам в еміґрації для невмирущости театру в майбутньому.

В перерві п. Б. Гірка від місцевого комітету сприяння побудові пам'ятника Шевченкові у Вашинґтоні прилюдно роздав кільком жертводавцям, що внесли на пам'ятник по 25 або більше долярів, розкішні почесні грамоти, серед них найщедрішому з усіх жертводавців (100 дол.) дириґентові церк. хору п. Дмитрові Венкові. Тимчасом того ж вечора продовжували поступати гроші від присутніх на ту ж велику ціль.

Друга частина мистецької програми пройшла під гаслом: „Слово Тараса" у виконанні центрального хору „Кобзар" під управою маєстра Володимира Божика.

Цей високомистецький монтаж був колись виконаний у Києві; в 1945 р. капелею бандуристів ім. Т. Шевченка в Інґольштадті (Німеччина) під проводом їх славних керівників Г. Китастого і В. Божика; в 1949 р. ця китиця укр. пісень і мелодій була тією ж капелею розвезена по майже всіх містах Америки і Канади. І оце вперше у виконанні хору в Каліфорнії ми почули її на цьогорічному Шевченківському святі. Монтаж складався з Шевченкових слів покладених на музику Стеценком, Лисенком, Гайворонським, Ревуцьким, та сучасним композитором В. Ємцем. Заспівували Семен Арсієнко і Петро Марцинів. Слово читали: Гліб Старовійт, Олександр Дворніченко і Петро Марцинів. Супровід на піяно — Вірко Валей.

Як же було виконане „Слово Тараса"?

Не хочу навмисне підшукувати слова для традиційного вихвалювання мистецьких точок у виконанні хору. Але поправді кажучи, таких слів як „гарно, „прекрасно", „по-мистецьки" чи ще якось там — рішуче замало.

Таким було „Слово Тараса" у виконанні хору, що носить ім'я „Кобзар". Буря оплесків понад 400 присутніх, що вибухнули на залі після останньої пісні монтажу, довго не вгавали на адресу виконавців, які й самі були зворушені власним успіхом.

Слухаючи хор і дивлячись на його дириґента, думка сама по собі лізе в голову: „Яка химерна доля українська! Та ж будь Україна вільна, незалежна держава, — оцей дириґент, оцей Божик гідний стояти на авансцені найкращого і найбільшого театру Києва і магічністю рухів своїх рук, пальців, кожною жилкою своєї істоти полонити не тільки найбільший мистецький ансамбль співаків і музиків, а й найвимогливішу публіку найвищого мистецького смаку".

Але не тільки рідною піснею, рідним словом віяло в неділю, 31-го березня ц. р. в Народному Домі УКО в Лос Анджелесі на святі Шевченка. Віяло також рідним степом, пшеничними ланами, курган-могилою за селом та глибокими балками, що їх в глибині сцени приміщено було у формі майстерно виконаного макету праці декоратора п. Богдана Гірки.

Ніби прощаючись з великим Пророком, що дивився на багаточисельну громаду з портрета під американським прапором, українці Лос Анджелесу відспівали „Ще не вмерла" і понесли з собою „живе слово Тараса, записане в його „Кобзарі", символічний макет якого величезного розміру стояв з іншого боку сцени під українським жовто-синім національним прапором.

Іван Овечко

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Субота, дня 11-го травня 1963 р.
Домівка СОЮЗУ УКРАЇНОК
при 18 вул. 4936 Н.

ТРИ СТАТТІ

Богдан КРАВЦІВ: „На літературному фронті в Україні".
Борис РЖЕПЕЦЬКИЙ: „Про спомини Миколи Ковалевського „При джерелах боротьби".
Іван КЕДРИН: „Українська преса колись і тепер".
ПОЧАТОК о год. 7:30 веч. Гостей щиро вітаємо.

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА в ЗДА
МАТЕМАТИЧНО-ПРИРОДОПИСНО-ЛІКАРСЬКА СЕКЦІЯ.

НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ

відбудеться в суботу, 11. травня 1963 року в годині 6-ій веч. в залі Українського Інституту Америки, 2 Схід 79 вулиця в Ню Йорку.

ПРОГРАМА:

1. Проф. Д-р Осип АНДРУШКІВ: Відкриття.
2. Проф. Д-р Володимир ВОГУН-ЧУДИНІВ: доповідь на тему „Про методи побудови ортогональних матриць довільного порядку, якої елементами є числа асоціятивні і неасоціятивні".

Вхід вільний. — Гостям раді!

Доїзд: підземкою ІРТ до 77 вулиці, або автобусом МЕДІЗОН ЕВЕНЯ до 79 вулиці в Ню Йорку.

Дирекція Математично-Природописно-Лікарської Секції

ЛЕТИМО ДО ГРЕЦІЇ НА ДЖЕМБОРІ

ПЕРШИЙ ЛЕТ В ДНЯХ
18-го ЛИПНЯ до 19-го СЕРПНЯ 1963 р.
МАРШРУТА: НЮ ЙОРК — МЮНХЕН
МЮНХЕН — ПАРИЖ — НЮ ЙОРК.

Цей лет транспортує пластунів-учасників Джемборі до Мюнхену, а громадянам Приятелям Пласту дає можливість одномісячного, нічим некрепованого побуту в Европі.

При цій нагоді охочі будуть мати можливість закупити по ФАБРИЧНИХ ЦІНАХ европейські авта, котрі за мінімальну оплату могтимуть спровадити до Америки.

ПЕРЕЛЕТ в обидві сторони коштує $375.00.

ЗГОЛОШЕННЯ одночасно з завдатком $60.00 до 1-го червня 1963 року.

ДРУГИЙ ЛЕТ В ДНЯХ
29-го ЛИПНЯ до 19-го СЕРПНЯ 1963 р.
МАРШРУТА: НЮ ЙОРК — ЛОНДОН — АТЕНИ — РИМ — МЮНХЕН — ПАРИЖ — НЮ ЙОРК.

Перелет в обидві сторони включно з готелями і харчем коштує $595.00.

Зголошення одночасно з завдатком $60.00 приймається до 1-го червня 1963 року.

Число учасників по знижених цінах дуже обмежене, тому свою участь зголошуйте НЕГАЙНО разом із задатком на адресу:

Wolodymyr CHAMULA
35 East 7th Street — NEW YORK 3, N.Y.
Tel.: SPring 7-7093

В 30-ТУ РІЧНИЦЮ ВЕЛИКОГО ГОЛОДУ В УКРАЇНІ

ДО ЯКОГО СВІДОМО ДОВЕЛА МОСКВА,
УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ЦЕРКВА В США КЛИЧЕ УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО ЦІЄЇ КРАЇНИ ДО ВСЕНАРОДНЬОГО ВШАНУВАННЯ МІЛЬЙОНІВ ЖЕРТВ ГОЛОДУ 1933 Р.

Одночасно повідомляємо, що **в неділю 26-го травня ц. р., в усіх церквах** нашої Митрополії в США, будуть відправлені **ПАНАХИДИ** за душі жертв Великого Голоду.

ГОЛОВНІ ЖАЛІБНІ УРОЧИСТОСТІ

— відбудуться —

в Осередку нашої Церкви в С. Бавнд Брук, Н. Дж.

в неділю, 9-го червня ц. р.

ЗА ТАКИМ ПОРЯДКОМ:

год. 9.30 ранку: Служба Божа в тимчасовій церкві Св. Андрія.
год 12-1 пополудні: Час на впорядкування процесії до Церкви-Пам'ятника, в якій візьмуть участь Духовенство, парафії, організації молоді та представники громадських установ
год. 1 пополудні: Початок походу процесії до Церкви-Пам'ятника.
год. 1.30 пополудні: Перед Церквою-Пам'ятником, що її збудовано на честь героїв і мучеників Українського народу,

ВСЕНАРОДНЯ ПАНАХИДА

яку очолять ВПреосвящ. Владики
Митрополит ІОАН і Архиєпископ МСТИСЛАВ.

год. 2 пополудні: Промови представників українських центральних установ у США.
год. 3 пополудні: Закінчення урочистості спільним відспіванням „Чуєш, Брате мій" і Українського Національного Гимну.

До всенароднього вшанування жертв Великого Голоду запрошуємо всіх українців і людей доброї волі, без різниці віровизнання. Просимо українські організації стриматися в неділю 9-го червня від інших імпрез, особливо ж забавового характеру та вважати що неділю за День Національної Жалоби. Тих, що відчують потребу взяти участь у Всенародній Панахиді в неділю 9-го червня, просимо прибути до С. Бавнд Брук, найпізніше до години 12.30 пополудні, і цим улекшити паркування авт і автобусів та впорядкування процесії.

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ в США

Бофалівська громада вітала М. Понеділка

Вітала щиро. Вітала гаряче.

Нелегко переказати звичайною людською мовою те враження, що його справив милий автор книжки „Говорить лише поле" на стужену за справді культурними імпрезами боффалівську українську громаду. Те враження не вивітриться з пам'яті тих, кому поталанило того вечора бути на літературно - мистецькій імпрезі.

Коли 49-ий відділ Союзу Жінок Українок Америки (управа — пані: Л. Тимчук, О. Салдат, Н. Сіґлюс, М. Снайчук, Г. Руда, а особливо імпрезові референтки пані І. Дорощак та Н. Стецьків) ще в осени минулого року почали переговори з Миколою Понеділком, щоб таки відвідав Боффало, надії на здійснення їхніх заходів усе якось не здійснювалися. Цілу зиму автор відкладав та й відкладав свої відвідини, посилаючись на всякі перешкоди. І нарешті взяв та аж ногу собі поламав, сердешний, щоб тільки якось одчепитися від настирливих боффалівських громадянок. Та вони боффалівські громадянки — народ терплячий. До всього звикли. І надіялись.

І ось, нарешті, вилікувавши ногу, Микола Понеділок 16-го березня — в Боффало. Зустрічати його виїхали на летовище, з групою друзів Миколи Понеділка, чотири члени Юного Суму: Люся Вільчинська — та сама, що недавно виграла першенство з шевченкознавства, Іра Вуйчик, Михайло Савуляк та Мирон Пристайко. І всі оці юні сумівці, вже рушаючи до летовища, умовились між собою й заприсяглися чесним сумівським словом, що в дорозі і туди й назад зовсім не вживатимуть англійської мови, а тільки рідну, українську, бо горді з того, що їм пощастило зустрічати українського письменника. І слова свого додержали...

На 7-му годину вечора привітна заля школи св. о. Миколая на Фільмор улиці, заля з дуже доброю акустикою, була вже заповнена. Скільки могло вміститися в ній, близько 200 людей, на вечір прибули.

І вечір почався. І ті, що не звикли часто бачити Миколу Понеділка, або ще й зовсім не знали його, як автора „Говорить лише поле", в перших хвилини були трохи розчаровані: та ж прийшли сміятися, а тут оцей симпатичний юнак із чорною кучмою волосся на рухливій голові, з дуже вправним, навіть вишуканим, театральними рухами рук і всього іншого, почав їм читати трагічні дуже трагічні речі. І, приготовлені до безжурного сміху, обличчя у всій залі завмерли, повитягались, а потім, аж до закінчення першої половини вечора, без сорому казка, вмивалися рясними, нестримними сльозами, що їх, як чародій, викликав Микола Понеділок, читаючи свої нариси: „О, не будіть мене!", „Журо ж моя, журо!", „Перед пам'ятником Шевченкові у Вінніпезі".

Слухачів чарувала, насамперед, чиста, запашна Понеділкова мова, якою, як писала вже критика, ніколи більше не говоритиме український народ (а нам здається, що таки говоритиме, і скільки народ наш живе на світі, тій мові не дадуть засмітитися, зав'янути, припасти каламутною росою нестерпних випарів індустріяльних міст, отакі, з Божої ласки, посланці в народ, як Микола Понеділок), глибоко зворушили картини далекого, рідного, незабутнього; хвилювала страшна доля батьків, братів і сестер наших під ворожою займанщиною, голубило слух тендітне шуршання улюблених Понеділком шпоришів на розлогих дорогах безбережного українського поля...

Здається, в найпатечніший момент зворушення слухачів черговою хвилею читання - деклямації Миколою Понеділком, місцеві пластунки Надя Дорощак і Оксана Тимчук обдарували Миколу Понеділка великим, запашним жмутом живих, барвистих квіток.

Оплески довго не давали винуватцеві цього небуденного вечора продовжувати далі свою роботу.

І після дуже короткої перерви, коли слухачі, добре вже вимотані сльозами, викликаними дорогим гостем, настроїлися далі до глибоко-зворушливих розповідів його в попередньому дусі, Микола Понеділок несподівано засміявся. Засміявся добрим, сердечним, незлобивим сміхом чарівника володаря людських настроїв, перейшовши відразу до сповнених іскристого гумору своїх новельок: „Застрелься, благаю!" (про модерну поезію), „Телевізія", „Про нашу молодь", „Ой, у нашому Ню Йорку", „В театрі", „Одруження".

Була радість сприймання, був безперервний, безжурний сміх, були нестримні, буйні оплески.

Увесь виступ Миколи Понеділка вклався в неповні дві години, і залишив у Боффало широкий відгомін на довгий-довгий час.

Голова 49-го відділу Союзу Жінок Українок Америки, пані Люба Тимчук подякувала милому гостеві, висловивши надію, що він незабаром іще навідається до нашого міста, що так стужилося за справді культурними імпрезами.

Олексій Воронин

● У лондонській недільній газеті „Лондон Обсервер" появилась вістка, що голова еспанської держави генерал Франсіско Франко поважно недужий. Еспанський уряд офіційно заперечив тому, а учасники недавніх ловів, уладжених для ген. Франка, стверджують, що Франко, не зважаючи на своїх 70 років, втішається повним здоров'ям.

ПЛАСТОВІ ТАБОРИ в літніх місяцях 1963 року

1. „БОБРІВКА" біля Гартфорду, Конн.
29 червня до 20 липня 1963 року табори для новаків і новачок, для юнаків і юначок.
Оплата за табори 20 дол. тижнево від учасника.

2. „ВОВЧА ТРОПА" Пластова Оселя в Іст Четгем, Н. Й.
29 червня до 27 липня 1963 року табори новаків і юнаків.
27 липня до 24 серпня 1963 року табори новачок і юначок.
Оплата 20 дол. тижнево від учасника і 5 дол. адміністраційна оплата.

3. „НОВИЙ СОКІЛ", Норд Коллінс, Н. Й.
30 червня до 20 липня 1963 року табори новаків і новачок, юначок і юнаків (юнаки тільки до 15 років життя).
Оплата 20 дол. тижнево від учасника.

4. „ЗЕЛЕНИЙ ЯР" біля Дітройту, Миш.
23 червня до 29 червня 1963 р. піонірський вишкільний табір для юнаків.
30 червня до 28 липня 1963 р. табори новаків і юнаків.
28 липня до 25 серпня 1963 р. табори новачок і юначок.
Оплата 20 дол. тижнево від учасника.

ВИШКІЛЬНІ ТАБОРИ-КУРСИ

1. Курс-табір для новацьких виховників і виховниць східних Осередків на 2-ий ступінь КПВ в часі 23 червня до 29 червня 1963 р. на „Вовчій Тропі" в Іст Четгем, Н. Й.
2. Курс-табір для новацьких виховників і виховниць середніх Осередків на 2-ий ступінь КПВ в часі 23 червня до 29 червня 1963 р. на „Зеленому Ярі" біля Дітройту, Миш.
3. Курс-табір для юнацьких гурткових і впорядників на 2-ий ступінь КПВ в часі від 23 червня до 29 червня 1963 року на „Новому Соколі" біля Бафало, Н. Й.
4. Курс-табір для юнацьких гурткових і впорядників на 2-ий ступінь КПВ в часі від 28 липня до 11 серпня 1963 року на „Вовчій Тропі" в Іст Четгем, Н. Й.
5. Курс-табір для юнацьких гурткових і впорядниць на 2-ий ступінь КПВ в часі від 23 липня до 3 серпня 1963 р. на „Зеленому Ярі" біля Дітройту, Миш.
6. Курс-табір для юнацьких гурткових і впорядниць на 2-ий ступінь КПВ в часі від 27 липня до 3 серпня 1963 р. в Гантері, Кетскіл, Н. Й.

СПЕЦІЯЛІЗАЦІЙНІ ТАБОРИ

1. Табір морського пластування для пластунів на пробу гербця та ступінь інструктора морського пластування в часі від 17 до 31 серпня 1963 року в околиці „Крос Лейк" біля Сиракюз, Н. Й. Організатор табору: Курінь УСП-ів „Чорноморці", комендант табору ст. пл. Володимир Пилишенко, ЧМ Оплата за табір: 40 дол.

УВАГА: Зголошення учасників до постійних обласних таборів на місяць липень слід присилати до кінця місяця травня.

Зголошення на курси-табори слід присилати на адресу КПС до дня 5-го червня ц. р.

PLAST, INC.,
140 Second Avenue, NEW YORK 3, N.Y.

КРАЙОВА ТАБОРОВА КОМІСІЯ

* Забезпечення коштує так мало!
* Брак забезпечення коштує так багато!
* Забезпечіться в Українському Народному Союзі!

НАЙКРАЩИЙ ПОДАРУНОК НА
День Матері є КОЛЬОРОВІ ЗНІМКИ

Виконуємо фахово кольорові фотознімки-пам'ятки
ПЕРШОГО СВЯТОГО ПРИЧАСТЯ, ШЛЮБУ
з найважнішими моментами нашого обряду
Наша спеціяльність вічнотривалі, правдиві кольори.
ДЕШЕВІ ЦІНИ! СКОРЕ ВИКОНАННЯ!

Dana's Fashion & Photo Studios
547-541 Central Ave. — NEWARK, N. J. — HU 3-9121

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ
ПОТОЧНІ ПОДІЇ [1963]

ТРАВЕНЬ:

11-го: Кругольні змагання Пенсилвенія-Огайо в Клівленді, Огайо.

19-го: Благословення новозбудованої української католицької каплиці на Союзівці, оселі УНСоюзу в Кергонксон, Н.Й. Благословення довершить Його Ексцеленція Кир Йосиф Шмондюк, Єпископ Стемфорду, о год. 3-ій по полудні. Після благословення о год. 5-ій по пол. — врочистий бенкет. Очікується масової участи громадянства, вокрема Відділів УНСоюзу з близчих і дальших околиць. Нічліги треба резервувати наперед.

20-26-го: Річні наради Головного Уряду УНСоюзу на Союзівці.

ЧЕРВЕНЬ:

1-го: Початок нового вакаційного сезону на Союзівці.

9-го: Братство Пресвятої Тройці, 320 Відділ УНСоюзу в Балтимор, Мє., святкуватиме своє 50-ліття академією з участю на ній головного касира УНС Романа Слободяна.

9-14-го: Секретарсько-організаційний курс УНСоюзу на Союзівці.

22-го: Початок дитячого табору на Союзівці для дівчат. Табір триватиме до 13-го липня; після того відбудеться табір для хлопців.

ЛИПЕНЬ:

14-го: Починається на Союзівці дитячий табір для хлопців і триватиме до 4-го серпня.

СЕРПЕНЬ:

4-го: Починається на Союзівці 4-тижневі курси українознавства для молоді у віці від 16 до 20-го року життя. Курси триватимуть до 30-го серпня.

ВЕРЕСЕНЬ:

1-2-го: Зв'язаний з Днем Праці кінець тижня із традиційними, багатолюдними спортовими змаганнями на Союзівці.

15-го: Традиційний Союзовий Фестин на Союзівці з окремою програмою для відзначення 70-річчя „Свободи".

Членам ОбВУА, всім кол. Воякам Українського Війська та всьому Громадянству подаємо сумну вістку, що дня 2-го травня 1963 р. помер нагло у своєму помешканні в Байсайд, Н. Й.

✝

Проф. д-р Маркіян ТЕРЛЕЦЬКИЙ

б. учасник Визвольної Боротьби України в лавах Українського Війська (УГА), член Нюйоркського Відділу ОбВУА.

Парастас був відслужений в суботу, 4-го травня ц. р. в похоронному домі П. Яреми, а похорон відбувся в понеділок, 6-го травня з української греко-католицької церкви св. Юрія в Ню Йорку на цвинтар Преч. Діви Марії в Лонг Айленд, Н. Й.

Опечаленій Родині померлого Побратима Зброї передаємо вислови глибокого співчуття.

Вічна Йому Пам'ять!

УПРАВА ВІДДІЛУ ОбВУА НЮ ЙОРК

В ДЕСЯТУ СУМНУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
незабутнього
ЧОЛОВІКА, БАТЬКА і ДІДУСЯ

сл. пам'яті Василя РАТИЧА

— відправиться —

СЛУЖБА БОЖА З ПАНАХИДОЮ
дня 11-го травня 1963 року
о год. 8-ій ранку
в греко-кат. церкві ПРЕЧИСТОЇ ДІВИ МАРІЇ
в НЮ БРОНСВІК, 68 Plum Street.

Цією дорогою повідомляємо Рідних, Друзів та Знайомих.

ДРУЖИНА з Родиною

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ ВІД СМЕРТИ
нашої найдорожчої
МАМИ і СЕСТРИ

сл. п. Іванни з Крвавичів ГРИНЕВЕЦЬКОЇ

буде відслужена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА З ПАНАХИДОЮ
у четвер, дня 9-го травня 1963 р.
в Каплиці св. Івана ХРЕСТИТЕЛЯ
в НЮАРКУ (661 High Street)
о год. 8-ій рано.

Проситься про молитви за спокій Душі Покійної

Горем сповнені:
ОЛЕНА ГРИНЕВЕЦЬКА, осирочена донька
СОФІЯ і МИХАЙЛО ГАРАСЕВИЧІ, сестра з мужем

Замість квітів на могилу
бл. п. Ярослави ПЕТРИКАНИН
10 дол. на залишенців в Европі
складають
Ірина і Лідія ТРЕШНЕВСЬКІ

СЛОВНИКИ

Англо-Український Словник — 50,000 слів і виразів, 792 стор. в оправі — М. Л. Подвезько 5.00

Замовляйте:
"SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

ВЖЕ ВИЙШОВ З ДРУКУ ЗБІРНИК

ЛІТУРГІЯ

що містить 188 партитур усіх піснопінь Св. Літургії, які зібрав і впорядкував проф. В. ЗАВІТНЕВИЧ, а видав Музичний Відділ Науково-Богословського Інституту.

Серед них всі відомі й ще досі не друковані твори українських церковних композиторів, які в XX ст. відродили церковно-музичну творчість Українського Народу та стали ґеніяльними творцями нового її напрямку, що характеризується найглибшим і найтоншим перейняттям духом нашої Нації, як: К. Стеценко, М. Леонтович, О. Кошиць, П. Козицький, М. Верикiвський та ін.

Збірник друкований на доброму папері має 400 сторінок тексту і тверду обгортку. Ціна за примірник $20 з пересилкою. Кількість примірників призначених до продажу невелика. Придбати цей збірник можна ТІЛЬКИ в Книжному Складі Консисторії Української Православної Церкви в США. Замовлення виконуються тільки після одержання всієї належности згори. Писати на адресу:

UOC BOOK STORE
P. O. Box 595 — So. BOUND BROOK, N.J.

ПРАЦЯ
HELP WANTED MALE

РОБІТНИКИ

Фабричні помічники до праці при варстатах, як постійні заступники на місце страйкуючих. Досвід неконечний. Аплікації приймається від 9 A.M. до 1 P.M.
KENTILE, INC.
99 9th Street, Brooklyn

ПОТРІБНО

КУХАРЯ

на СОЮЗІВЦІ.

Голоситись:

UKRAINIAN NATIONAL ASS'N ESTATE
Kerhonkson, N. Y.
Telephone: 5641

Stationary Engineer

HIGH PRESSURE STEAM LICENSE & UNLIMITED TONNAGE REFRIGERATION LICENSE

ПОВНИЙ ЧАС
12 ночі до 8 ранку
ПОСТІЙНА ПРАЦЯ.

Щедрі бенефіти для працюючих. Великий дисконт при купні.

Голоситись:

GIMBELS

33rd Street & Broadway
Employment Office, Personal Dpt.
NEW YORK CITY
10 поверх. Прошу принести Social Security картку.

ПРАЦЯ
HELP WANTED FEMALE

КУХАРКА-ГОСПОДИНЯ

Тільки досвідчена і справна, подружжя в бизнесі, без дітей, модер. апартмент в Ню Йорку, спання на місці, власна кімната, лазничка, TV. Телеф. в неділі TR 9-8940 понеділок до п'ятниці WI 7-6700 або пишіть:
Box A 26, Room 824
11 West 42nd Street
New York 36, N.Y.

BUSINESS OPPORTUNITY

HURLEYVILLE

Twp of South Fallsberg. Rooming House, 21 кімнат, 7 акрів, гаряча вода, басейн, багато особливостей, дуже помірковано ціна. Власник.
LA 8-0940

ПЕКАРНЯ
PASTRY SHOP

Подрібна продаж, повне влаштування, готова до провадження. Печиво робиться на місці. Надзвичайно добрий бизнис, добре положення в Yorkville, близ. комунікації. Ідеальне для подружжя або родини. Ми відомі з добрих сирників. Ціна на скорий продаж. Огляньте.
LE 4-9409

REAL ESTATE

ASTORIA, N.Y.

2-род. мур., город, сабвей. Ціна $24.500.
5 род. мур., 2 крамниці, головна евеню. Ціна $23.990.
13 род. мур., мармурові сходи. Ціна $55.000.
Всі муровані, олива, баксові, сабвей.

MARATHON
31-87 — 32nd St., Astoria, L.I.
близ. Broadway
YE 2-3550

ОКАЗІЙНО НА ПРОДАЖ

Модерний зимовий будинок з огріванням, 60 акрів землі, власний став і річка, 10 модерних бонґал, 3 будинки, 40 кімнат, близько Союзівки в гарній околиці, 600 стіп фронту до асфальтової дороги. $70.000.

Два модерні доми з огріванням, бонґала на сім родин, 14 акрів землі, басейн, чудовий краєвид. $35.000.

8 кімнатний дім з огріванням, бонґала на сім родин, 20 акрів землі, 1000 стіп фронту до гайвею і 1000 стіп фронту до окружної асфальтової дороги, річка через дорогу. $12.000.

Stephan OLEKSIW
P. O. Box 348
KERHONKSON, N.Y.
Tel.: 7692

BRUCKNER BLVD 69 —

4 род. мур., напів відокремлений дім. Крамниця. До зайняття 6 кімнатний апартамент. Прихід $3.847. $2.000.00 завдатку.
Mr. MONTALVO
LU 5-2143

БЛИЗЬКО СОЮЗІВКИ,

3 спальні, гарний модерний дім, коминок з синього каменя, підвал, гараж. Чудово вироблена земля. Ціна $15,000. Сплати.
KOPP OF KERHONKSON, N.Y.
Tel.: Kerhonkson 7500

ЗЕЛА, ЯКІ БУЛИ УЖИВАНІ ВІД ТИСЯЧУ РОКІВ І ПРИНОСИЛИ ПОЛЕГШУ ПРИ ВАГАТЬОХ НЕДОМАГАННЯХ

ПОРУЧАЄМО ТАКІ:

На ревматизм — Elde Root 100 пігулок — $4.00;
На болі нирок і міхура — Hebkaps, No. 85 — 100 пігулок — $4.00;
На високе тиснення крови — H.B.T. — 100 піг. — $4.00;
На нерви — зелові пігулки No. 91 — 100 піг. — $4.00;
При „зміні життя" — Hot Flashes Corn Seal Compound пігулки, 100 — $4.50;
При запаленні жовчевого мішочка — GBT пігулки — 100 — $4.00;
При боляках шлунка Ulcerine — сконцентрований екстракт зел — 1½-місячне лічення — $6.50.

KIEHL PHARMACY, Inc.
заснована 1851.
Chemists and Druggists
109 3rd Avenue
поміж 13-ою і 14-ою вул.
NEW YORK, N. Y.

ОБРАЗ ЗА 600,000 ДОЛЯРІВ

Леслі Гаймен, президент Ґалерії Парке-Бернета в Ню Йорку оглядає образ Франса Галса „Щасливий грач на лютні", що його якийсь невідомий европейський колекціонер закупив за 600,000 долярів.

ПРОТИ БЕЗАПЕЛЯЦІЙНИХ ПРИСУДІВ

(Нотатка читача)

На тлі тематичної недосконалости нашої сучасної літератури, розрахованої на старшо-дитячий, або юнацький вік, кожне більш-менш вдале намагання заповнити цю прогалину, кожну нову мистецьку появу, ми мусіли б прийняти з подякою авторові.

На жаль, ми аж ніяк не можемо відмовитись від усталеної „критичної прероґативи" — потягнути дубцем автора. Це й бачимо на прикладі „Заячого пастуха" В. Гайдарівського, книжки, що недавно появилася на полицях наших книгарень.

Лишимо в спокої „переплетеність плянів, непов'язаних між собою", „тему, що виходить за межі можливого" і т. п. Цією нотаткою не беремося суперничати з рецензенткою. Ол. Животко - Черновою, тим більше, що в деяких своїх твердженнях вона має рацію. Однак, категорично не поголжуємося з таким кінцевим твердженням:

„Повість „Заячий пастух" являється твором відокремленим, без завдання і мети. Постає питання — для кого вона? І відповіді нема. Кінчається тим, що повість відноситься до книжок, написаних для дітей, але вона для дітей непридатна".

Ось як. Коротко і . . . непереконливо. Непереконливо хоч би вже тому, що десятки інших відгуків говорять протилежне. Один рецензент, наприклад, писав: „Гряди ж, „Заячий пастуше", в кожну українську хату, де є діти, й принеси їм радість своєю благородною поведінкою".

Дитина, підліток не шукатиме „плянів" реальних, казкових і леґендарних, а сприйме пастуха, як особу невигадану, живу й намацальну. І кому від того шкода? Дітям? Аж ніяк. Бо й ми ж колись сприймали казки за правду, втішалися добрими ґномікамв й бридилися чортами, співчували тваринам так, як ставши дорослими, співчували людям.

Наша, так звана, дитяча література впадає в крайності. Вона або малює нашим еміґраційним дітям казкову Україну з усіма її давніми прекметами, про які діти не мають зеленого поняття, або будує твір, оснований на автових перегонах і . . новітніх ковбоях. А треба натомість дати звичайний людяний твір трохи з українським, а трохи з сучасним забарвленням, треба знайти золоту середину між тим, що було й тим, що є. Зрештою можна обійтися без рецептів. Це — справа письменників, їхнього творчого відчуття.

Що ж до „Заячого пастуха", то давно вже доводилося нам читати таку прецікаву, свіжу, аж запашну казку-повість. То нічого, що переважає в ній елемент вигаданого. (Чи треба тут повторювати абеткову істину про закономірність мистецької правди?) Не слід лякатися й „трьох Тарасів", бо коли Україна досі жде „свого Вашинґтона", чому б її не мріяти й про новітнього Тараса, як про предтечу того Вашинґтона?

Василь Гайдарівський опублікував дуже корисну, поза всяким сумнівом, виховну річ для нашої молоді й не помилиться той, хто придбає цю книжку й прочитає її своїм дітям. Більше того: дитина, підліток, в силу своєї безпосередности, знайде в „Заячому пастухові" навіть мало помітні привабливі риси й він стане її улюбленим героєм, не зважаючи на таку далеку відстань між місцем дії пастуха й нашою теперішньою дійсністю.

А. Галан

Короткі вістки

● **Урядовий Шематизм** всіх католиків у ЗДА стверджує, що в 1963 році у ЗДА є 43,851,500 католиків, на 969,400 більше, як в 1962-му році. Десять років тому в цій країні було 30,425,000 католиків, це значить, що в одній декаді число католицького населення збільшилося на 44 відсотки.

● **Коічіро Асакай**, колишній японський амбасадор до ЗДА, заявив, в одній із своїх промов у Токіо, що сьогодні назріла вже потреба свобідніших дипломатичних взаємин між ЗДА і Японією, які б не виключали також більшого критицизму у взаємному ставленні цих двох держав.

● **Японський імператор Гіроґіто** відзначав 29 квітня своє 62-річчя. Той день був японським державним святом, вільним від урядування і шкільної науки. Брами імператорського палацу були за щорічним звичаєм відкриті для широкої публіки — раз у році.

RESTAURANT

SUNNYSIDE BRAUHALL
Найкращі бенкетові залі, прийняття на весілля, Першого Причастя, христини і тим подібні нагоди. Спеціяльна увага для релігійних товариств. Найліпші німецько-американські страви. Відкрито 7 днів — понеділок до неділі.
Тел. RA 9-9331. Резервувати.
41-06 Queens Blvd. SUNNYSIDE, L. I., N.Y.

У Південному В'єтнамі знову згинув американський старшина

Сайґон. — В минулий понеділок 6-го травня ц. р. комуністичні партизани в Південному В'єтнамі кинули ґранату недалеко столиці Сайґону на американський „джіп" і після того застрілили трьох ранених подорожних, якими були американський лейтенант, 26-річний Паркер Крамер і два в'єтнамці. На тій самій дорозі вже раніше згинули були три американці. Лейтенант Крамер перебув три роки в американському війську в Західній Німеччині і добровільно зголосився був до служби у Південному В'єтнамі. Пишучи часто до батьків — навіть не згадував про будь-яку поважну небезпеку, що грозила йому. Його смерть піднесла число загинулих американських військовиків у Південному В'єтнамі до 73, але вже в минулому тижні аґенція Юнайтед Пресс Інтернешенел подавала число 80 поляглих.

Єдність Арабської Республіки знову загрожена — Нассер в Альжирі

Альжир. — Під час, коли альжирський прем'єр Ахмед Бен Белла, вітаючи президента Об'єднаної Арабської Республіки Ґамаля Абделя Нассера, який приїхав до Альжиру з відвідинами в минулу суботу 4-го травня ц. р., прославляв єдність арабського світу, в Сирії прийшла нова криза, яка ставить знову під знак запиту тільки що створену тричленну федерацію Об'єднаної Арабської Республіки. 5 міністрів, репрезентантів трьох націоналістичних груп, що пропагують панарабську єдність під проводом Ґамаля Абдель Нассера, виступили з керівної державної Крайової Революційної Ради, яка настала там після перевороту в Сирії 8-го березня ц. р. Військовий міністер, ген. Мохаммед ель-Суфі солідаризувався з димісіонованими міністрами і теж відійшов. При владі залишилась партія Баат, яка вправді теж сприяє єдності арабів і речники якої підписали комунікат про приступлення Сирії і Іраку до федераційного зв'язку з Об'єднаною Арабською Республікою, але хоче парляментарного устрою та більшої самостійности, як її дає Нассер. Тому Нассер негайно відкликав передбачені на 12 ц. м. наради про спільний військовий штаб. Альжирський прем'єр Бен Белла заповів, що спершу прийде до створення тричленної федерації Марокка, Тунізії і Альжиру та згодом до приєднання її також до федерації Об'єднаної Арабської Республіки, Сирії і Іраку. Але західні коментатори вважають, що це в найкращому випадку музика далекого майбутнього.

Шеф армії в Конґо присмирює бунт 3.000 поліцистів

Леопольдвіль. — В минулу п'ятницю 3 травня ц. р. 3.000 конґолійських поліціянтів, майже вся тамошня поліційна сила, збунтувались, розброїли і замкнули в частині поліційних бараків своїх старшин та самі вирушили до міського управління, забрати відтіль всіх муринських урядовців, як „закладників" та, вернувшись до бараків, забарикадувались. Головний командант конґолійської армії ген. Жозеф Мобуту викликав відділ парашутистів, але, пішовши на їх чолі до поліційних бараків, заскочив поліціянтів своєю відважною поставою: неозброєний він ввійшов до бараків та візвав поліціянтів скласти зброю, виляявши їх за зламання дисципліни і поведення, що стягає сором на країну. Після того поліціянти дали себе розброїти. З них стягнули теж уніформи і замкнули в бараках. Спокій у місті пильнували військові стежі. Поліціянти вимагали збільшеної платні, але уряд підозріває, що за тим бунтом крилась політична змова.

Місія ЗДА й Британії в справі Кашміру покищо невдачна

Ню Делі. — Державний секретар Дін Раск перевів в минулу п'ятницю одну годину і 45 хвилин на довірочній розмові з індійським прем'єром Джавагарлалом Неру. Хоч подробиць тієї розмови не виявлено, проте офіційні чинники признали, що вона стосувалась головно затяжного спору між Індією і Пакістаном за Кашмір. В цій самій справі день перед тим нараджувались з ним британський міністер для справ Коммонвелту Дункан Сандіс та адмірал Ерл Мавнтбеттен. Однак ані британські ні американські представники не змогли наблизити обидві сторони до порозуміння. Пакістанський президент Мохаммед Аюб Хан піддав компромісовий проєкт в розмові з Діном Раском, щоб спірну Долину Кашміру спершу зневтралізувати на кілька років, але Неру той проєкт також відкинув. Дін Раск заявив потім, що Америка не поставила ніяких політичних передумов для військової допомоги Індії проти комуністичного Китаю, але оборона Індії надзвичайно утруднена і поміч збоку ЗДА дуже ускладнена внаслідку індійсько - пакістанського спору. 15 травня пакістанські й індійські відпоручники мають знову зійтись в Ню Делі. Пакістан заповів, що це „остання рунда" таких розмов: якщо вони не доведуть до згоди, Пакістан довше не переговорюватиме.

Під час операції вставлено людині три штучні серцеві вентилі

Портленд, Ореґон. — Група хірургів під проводом д-ра Алберта Старра з успіхом оперувала 30-річного пацієнта, який нездужав на ревматизм серця, і вставили йому три штучні серцеві вентилі (аортичний, мітрамний і трикуспідовий; пульмонарний серцевий вентиль не був порушений). Ті штучні частини кров'яних судин випродукувано з пластики і зі сталі. Вперше встановлено було штучний вентиль пацієнтові три роки тому, і той пацієнт живе донині. Тепер вдалося встановити одночасно аж три вентилі, і пацієнт живе вже з ними довше як місяць. Мітральний вентиль вставлювано дотепер в 2.700 пацієнтів в різних місцевостях світу. Д-р Алберт Старр з Ореґону заявив, що успіх із трьома вентилями дає надію, що можемо дочекатися того часу, коли можна буде вставляти людині ціле штучне серце.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

П'ЯТНИЦЯ, 10-го ТРАТНЯ 1963 р.:

ПЕРТ АМБОЙ, Н. Дж. Місячні Збори Т-ва Запорозька Січ, 155 Відділ о год. 7-ій веч. в УНДомі, State Street. — Управа.

НЮАРК, Н. Дж. — Місячні Збори Т-ва Запорозька Січ, Відд. 371, відбудуться в Січовій залі в год. 8-ій веч. Просться членів платити свої вкладки на зборах Відділу. — І. Оверко, предс. · П. Заболоцький, кас.; Ю. Баранюк, секр.

СУБОТА, 11-го ТРАВНЯ 1963 р.:

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. — Місячні Збори Б-ва св. Івана Хрестителя Відд. 270, о год. 7-ій веч. Проситься всіх членів прибути на Збори. — В. Жуковський, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Місячні Збори 204 Відділу в год. 6-ій веч. в церковній залі при 206 Іст 11-та вул. На зборах можна набути календар „Свободи". — В. Гасій, секр.

ГЕМТРЕМК, Миш. — Місячні Збори Т-ва ім. М. Шашкевича, Відд. 94, в год. 6-ій веч. в залі Укр. Дем Клюбу, 2376 Ґрейлінґ. Проситься всіх членів дбати про приєднання нових членів. — Т. Майструк, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. — Звичайні Збори Т-ва „Мир", Відд. 324, о год. 7-ій веч. Проситься прибути і вирівняти свої залеглості. — Ів. Струк, секр.

НЕДІЛЯ, 12-го ТРАВНЯ 1963 р.:

CLEVELAND, Ohio. — Місячні Збори Т-ва ім. І. Франка, 334 Відд. в год. 1-ій по пол. в УНДомі при вест 14-та вул. — Н. Задерецький, пред.; С. Бохонек, кас.; І. Холодняк, секр.

CLEVELAN, Ohio. — Місячні Збори Б-ва св. Василія Великого, 364 Відд. о год. 2-ій по пол. в УНДомі при 3161 East 93rd Street. — Управа.

ДІТРОЙТ, Миш. — Місячні Збори Т-ва Запорозька Січ, Відд. 75 о год. 1-ій по пол. в залі УНДому при вул. Мартін. — А. Леськів, секр.

ДІТРОЙТ, Миш. — Місячні Збори Б-ва св. Ів. Хрестителя, Відд. 292, о год. 1.30 по пол. в УНДомі. — В. Терлецький, гол.; О. Рудницький, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. — Збори С-ва Рожд. Пресв. Богородиці, Відд. 36 в год. 4.30 по пол. Проситься членкинь прийти на означений час. — С. Гунька, секр.

БАЛТІМОР, Мд. — Місячні Збори Б-ва Пресвятої Тройці, Відд. 320, о год. 1.30 по пол. в Укр. Гор. Клюбі при 3101 O'Donnel Street. — Д. Пісецький, предс.; Ів. Малко, секр.

МЕНВИЛ, Н. Дж. — Місячні Збори Т-ва ім. Т. Шевченка, 349 Відд. о год. 2-ій по пол. в залі УНДому в Рарітані, Н. Дж. — Управа.

КЛІФТОН, Н. Дж. — Місячні Збори Т-ва Українська Січ, Відд. 182, о год. 2-ій по пол. в залі Укр. Прав. Церкви при 45-47 Ґовп Аве., Пассейк, Н. Дж. — Управа.

● **Сенатор консерватист** з Арізони Беррі Голдвотер заявив Сенатській Комісії, що Департамент Виховання подає таку шкільну статистику, з якої виходить, що є велика недостача клясових приміщень у ЗДА, хоч в дійсності міські управи дають собі раду зі шкільними будинками.

● **В політичних колах** появилися різні спекуляції в зв'язку з тим, що колишній віце-президент Ричард М. Ніксон переноситься на постійний побут з Каліфорнії до Ню Йорку. Одні кажуть, що Ніксон схоче знову заактивізуватися в політиці і вже на другий рік конкурувати з Рокефеллером у змаганнях за кандидатуру на президента. Інші твердять протилежне: коли Ніксон виїхав із Каліфорнії, свого рідного стейту, то він раз назавжди попрощався з політикою, бо в новому стейті важко буде йому здобути якесь виборне становище.

ARKA Company
DEPARTMENT STORE
48 E. 7th St.
Tel.: GR 3-3550, New York City
НАЙНОВІШІ ПЛАТІВКИ КАПЕЛІ БАНДУРИСТІВ:
Байда (ч. 7) $4.95
Слово Тараса (ч. 6) $4.95

РОЗШУКИ

Іван Юрків із села Бережниця, повіт Калуш пошукує сестрінку Анну ПРОКОПІВ, дочку Якова й Насті Юрків, що від 1942 р. перебуває закордоном. Вістки слати на адресу:
Mr. Jean JURKOW
Suzanne par Bray sur Somme (Somme), France

В БІБЛІОТЕЦІ „ВЕСЕЛКИ", дитячого журналу появилась друком книжечка
Ірини НАРІЖНОЇ
Казка про трьох ведмедиків
Ілюстрації й обкладинка Петра ХОЛОДНОГО
Ціна: 0.50 дол.
Замовлення і належність просимо надсилати до:
SVOBODA
P. O. Box 346
JERSEY CITY, N.J.

Посмертні згадки

ЙОСИФ КОЦОВСЬКИЙ, член Б-ва св. о. Николая, 106 Від. УНС в Шикаґо, по тяжкій і довгій недузі помер дня 13-го березня 1963 р. Покійний нар. 19-го березня 1882 р. в с. Розділ, пов. Стрий, Зах. Україна, до ЗДА прибув в 1906 році і разом з д-ром М. Сіменовичем, адв. Ст. Яновичем, М. Шавалою і П. Гавришковим, зорганізували 106 Відд. УНС і закупили Першу Українську Церкву в Шикаґо, Ілл. на Суперіор вул. Покійний довший час належав до Контрольної Комісії, 7 літ був предсідником Відділу 106, 6 разів був обираний делеґатом на конвенції УНСоюзу. Покійний був жертвенним на всі українські цілі, серед українського громадянства в Шикаґо втішався великою пошаною. Полишив в глибокому смутку 3 синів: Володимира, з дружиною Роксана Марія і 2 внучки, Антона з дружиною Анна і 5 внуків і 3 правнуків і Стефана. 2 доньки — Ольга, зам. Страве і 3 внуків і 3 правнуків і Софія. Похорон відбувся 16-го березня з пох. заведення до Укр. Православної Катедри, а відтак при участи Родини, членів Відділу і багато Знайомих на цвинтар в Елмвуд. В. Й. П.

Г. Дацьків, секр.

FUNERAL DIRECTORS

Theodore WOLINNIN, Inc.
Директор Похоронного Заведення
123 East 7th Street
NEW YORK, N. Y. (9)
Tel.: GR 5-1437
СОЛІДНА ОБСЛУГА.

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
801 SPRINGFIELD AVENUE
NEWARK, N. J.
IRVINGTON, N. J.
ESsex 5-5555

Петро ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ.
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку ДАРОМ.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

Увага! КЛІВЛЕНД і ОКОЛИЦЯ! УВАГА!
В п'ятницю, 10-го травня 1963 р.
в год. 7-ій ввечері
в залі УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
при 2253 W. 14th Street — CLEVELAND, Ohio
— відбудуться —
ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ Окружного Комітету Відділів УНСоюзу
місцевостей:
КЛІВЛЕНДУ — АКРОНУ — ЛЕЙКВУДУ і ЛОРЕЙНУ.

Участь у Зборах повинні взяти Члени Окружної Управи та відділові Урядовці і конвенційні Делеґати, як представники наступних Відділів УНСоюзу:

50 — 102 — 108 — 112 — 180 — 233 — 240 — 251
291 — 295 — 328 — 334 — 336 — 346
358 — 364

На порядку нарад важливі справи.
На Зборах буде приявний
головний предсідник Українського Народного Союзу
Йосип Лисогір

ДО УЧАСТИ В ЗБОРАХ ЗАПРОШУЄТЬСЯ ЗАГАЛ ЧЛЕНСТВА ТА МІСЦЕВЕ УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО.

За Окружну Управу:
Дмитро ШМАГАЛА (голова)
Осипа ОЛІНКЕВИЧ (секретар)

СТУДЕНТИ!
Якщо потребуєте ГРОШЕЙ на оплати або прожиток, жде на ВАС можливість легкого заробітку, який не перешкоджатиме у Ваших студіях.
СТАНЬТЕ
ОРГАНІЗАТОРАМИ ЧЛЕНІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.
Голосіться:
UKRAINIAN NAT'L. ASSOCIATION
81-83 Grand Street
Jersey City 3, N. J.

ДВІ НОВІ КАНЦЕЛЯРІЇ
В. КУЗЬМИНСЬКОГО

КВІНС
86-29 189 вул.
Jamaica-Briarwood
Tel.: OL 8-6330

НЮ ЙОРК
98 2nd Avenue
New York 3, N.Y.
Tel.: YU 2-2140

НА ЦЬОМУ ТИЖНІ МИ ПРОПОНУЄМО:
Kew Gardens — 6 род. мур., мешкання по 3 кімнати (баксові), рент $3.800. Ціна — $25.000.
Jamaica — 2 род. мур. 6 і 7 вел. кімнат, 2 ґаражі, близько сабвеїв, Ціна — $32.500.
Bronx (Zoo Park) — 8 род. мур., мешкання по 6 і 5 кімнат, рент $6.700. Ціна — $32.500.
Великий вибір 1 і 2 родинних домів у всіх околицях Квінсу.

UNITED REAL ESTATE CO.

ТАРЗАН, ч. 5027. Запах людини!

Дико ричали, тигри напали на свою поранену і настрашену добич. Грубошкірой кинув котом . . .

І після того повалився мертвим, бувши заслабим, щоб протиставитися гострим іклам інших!

Але первісний переможець негайно залишив свою жертву . . . Він був заалярмований запахом модерної людини!